

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Lietuvoje įsteigta pirmoji Prezidentinė biblioteka-muziejus –10 psl.

- Tema: Šiandienos Lietuva – 2
- Pirštu į nutukusiųjų pilvą! – 3
- Atlantas įveiktas. Dariaus ir Girėno minėjimas Marquette Park – 4
- Lizdeika, menas ir vynas – 5
- Neišsiųstas laiškas Prezidentei – 5, 11
- M. K. Čiurlionio konkursas ir vargonų magija – 6
- Šventadienis – 8
- Karališku laivu Viduržemio jūra! (11) – 8
- Sportas – 9
- Ką veikti Lietuvoje vasarą – 11

Valiutų santykis
1 USD — 2.42 LT
1 EUR — 3.45 LT

JAV susitarta dėl skolos ribos padidinimo

Washington, DC (Reuters-ELTA) – Respublikonai ir demokratai sekmadienį susitarė dėl JAV skolos ribos padidinimo, o JAV prezidentas Barack Obama paragino įstatymų leidėjus „pasielgti teisingai“ ir priarti pasiūlytam susitarimui siekiant išvengti nemokumo.

Kaip tvirtina Baltieji rūmai ir respublikonų bei demokratų vadovai Kongrese, priimtas sprendimas leis sumažinti biudžeto deficitą 2,4 trln. JAV dol. per 10 metų.

Senatas ir Atstovų rūmai, kaip tikimasi, balsuos dėl pasiektos susitarimo rugpjūčio 2 d. Senatas greičiausiai jam pritars, tačiau dėl dokumento likimo Atstovų rūmuose abejojama.

Pagal planą numatoma JAV biudžeto deficitą mažinti dviem etapais. Pirmuoju etapu valstybės išlaidos bus sumažintos 900 mlrd. dol. per artimiausią dešimtmetį, antruoju etapu specialusis Kongreso komitetas turės rasti būdų, kaip sutaupyti dar 1,5 trilijono JAV dol.

Respublikonai reikalavo drastiškai mažinti išlaidas mainais į JAV skolų „lubų“ didinimą.

Finansinės rinkos kaipmat su-

JAV įstatymų leidėjai susitarė dėl skolos ribos padidinimo.

ELTA nuotr.

reagavo į naujieną apie pasiektą susitarimą. Japonijos akcijų indeksas išaugo 1,8 proc., JAV akcijų rinka atsi- gauna, o JAV doleris šiek tiek sustiprėjo jenos atžvilgiu ir Šveicarijos franko atžvilgiu. Aukso kainos sumažėjo daugiau nei vienu procentu – tai liudija, kad investuotojai pamažu

atsiima lėšas iš nesaugių aktyvų.

Nors JAV dabar vargu ar gresia nemokumas, kol kas neaišku, ar pakaks parengto plano siekiant sumažinti biudžeto deficitą tiek, kad būtų įmanoma įtikinti agentūrą S&P nemažinti JAV skolinimosi įvertinimo AAA.

Dvi norvegų įmonės Lietuvoje investuos daugiau kaip 70 mln. Lt

Vilnius (ELTA) – Šią savaitę Lietuvos Ūkio ministerija pasirašė ketinimų protokolus su norvegų įmonėmis „Mirror Accounting AS“ ir „Storebrand Group“, planuojančiomis įgyvendinti 70,5 mln. Lt vertės plėtros projektus Vilniuje ir sukurti mažiausiai 270 darbo vietų. Pasak ūkio ministro Rimanto Žyliaus, praėjusių metų įdirbis, vis pritraukiamos naujos investicijos skatina ir kitas užsienio įmones vertinti mus kaip investicijoms tinkamą šalį, turinčią

palankią aplinką verslo plėtrai.

„Mirror Accounting AS“ projekto vertė – 35,3 mln. Lt. Bendrovė planuoja didinti UAB „Mirror Support Services“ pajėgumą, plėsdama paslaugų centrą, kuriame ketinama įdarbinti 125 finansų ir buhalterinės apskaitos specialistus bei konsultantus ir juos apmokyti. Projektui įgyvendinti planuojama skirti iki 3,9 mln. Lt iš Europos Sąjungos (ES) struktūrinių fondų.

Kita norvegų įmonė „Storebrand

Group“ investuos 35,2 mln. Lt ir plės įmonės „Storebrand Baltic“ paslaugų centrą, kuriame ketinama sukurti 150 darbo vietų gyvybės bei sveikatos draudimo, bankininkystės ir turto valdymo specialistams. Projektui įgyvendinti planuojama skirti iki 3,45 mln. Lt iš ES struktūrinių fondų.

Šiais metais jau pasirašyti ketinimų protokolai su danų įmone „Danspin“ ir švedų „Pelly Intressenter“, kurių bendra projektų vertė – 47,8 mln. Lt.

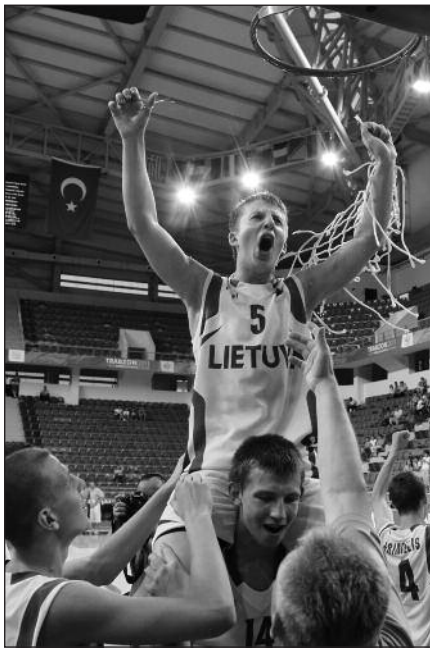
Lietuva iškovojo iki šiol didžiausią skaičių medalių

Trabzonas (ELTA) – Turkijoje pasibaigusio XI Europos jaunimo (14-17 metų) vasaros olimpinio festivalio medalių lentelėje Lietuvos sportininkai, iškovoję tris aukso, keturis sidabro ir tris bronzos medalius, užėmė dešimtąją vietą. Tai kol kas geriausias Lietuvos jaunųjų atletų pasirodymas per visą olimpinių festivalių istoriją. Iki šiol daugiausiai medalių lietuviai iškovojo 2003 metais Paryžiuje vykusiame olimpiname festivalyje. Tuomet atletų sąskaitoje buvo trys aukso, vienas sidabro ir keturi bronzos apdovanojimai.

Lietuvos atstovai šiose varžybose dalyvavo jau dešimtąjį kartą ir visuose iškovojo medalius. Po Turkijoje pasibaigusio olimpinio festivalio mūsų šalies sportininkai iš viso

jau iškovojo 11 aukso, 10 sidabro ir 22 bronzos medalius. Lietuvos delegacijai Trabzone po aukso medalį iškovojo penkiolikmečių krepšinio rinktinė, bėgikė Modesta Morauskaitė ir plaukikė Rūta Meilutytė. Pastaroji taip pat pasidabino sidabro bei bronzos apdovanojimais. Sidabru džiaugėsi ieties metikė Liveta Jasiūnaitė, gimnastas Robertas Tvorogalas ir plaukikas Danas Rapšys. Bronzos medaliais pasidabino ieties metikas Povilas Dabašinskas bei tenisininkų Justinos Mikulskytės ir Akvilės Paražinskaitės duetas.

Vasaros olimpiname festivalyje, kuris baigėsi penktadienį, dalyvavo per 2,500 jaunųjų sportininkų iš 49 šalių. Lietuvai atstovavo 51 sportininkas.

Jaunieji Lietuvos krepšininkai – olimpinio festivalio nugalėtojai.

Tomo Gaubio (ELTA) nuotr.

Redakcijos žodis

Uždarytas vienas seniausių ir populiariausių Britanijos laikraščių „News of the World“ ilgiems laikams tapo sąsąjū bei nešvarios žurnalistikos ženklu. Ar ne toks pat skandalas laukia Lietuvos žiniasklaidos, bet kokiais būdais siekiančios populiarumo? Pavarčius lietuviškos spaudos puslapius neretai matai vien pigių sensacijų vaikymąsi, o mažų miestelių laikraščiai dažniausiai virsta eiliniais „pletkininkais“. Nuvažiavus į Lietuvą, nesinori žiūrėti ir televizijos laidų, nes ir jose – daugiausia pikantiški dalykėliai. Ar skaitytojams ir žiūrovams tai įdomu? Reikia pripažinti – didelė dalis žmonių sensacijų nori kaip narkotikų, nori šiurpių istorijų, jog pasiguostų, kad jų pačių gyvenimas ne toks blogas. Žinia, ne visiems tai patinka, tačiau kas klauso mažumos? O kol didžiuma vaikysis pikantiškumo, kol žiniasklaida atstovaus finansinius ir politinius kai kurių grupių interesus, Lietuvos ketvirtoji valdžia ir toliau nebaudžiama spausdins margas istorijas.

Redaktorė **Laima Apanavičienė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pima klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasiikyti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

TEMA: ŠIANDIENOS LIETUVA

Lietuvos istorikai siūlo blaiviai vertinti esamą padėtį

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Jau antrą kartą Marijampolėje surengtoje apskritojo stalo diskusijoje „Ateities Lietuva: savo žemės šeimininkė ar globalaus miesto klajūnė?“ garsiausi šalies istorikai sakė, kad Lietuvoje sparčiai auga nevykusių sprendimų ir įvairių kvailysčių srautas. Tą pastebėjo ir istorikas Alfredas Bumblauskas, ir žurnalistas, Kovo 11-osios akto signataras Rimvydas Valatka, ir politologas Raimundas Lopata, ir žinomas Rytų šalių žinovas Egdūnas Račius. Tiesa, į diskusiją susirinkę klausytojai, daugiausia jauni žmonės, siūlė nepiešti visko tik juodomis spalvomis ir nelaikyti visų nevykėliais.

„Kvailysčių skaičius Lietuvoje auga geometrine progresija. Turime dvi praeities versijas – vienoje svaichijama apie kažkokią baltų Atlantidą, kita, vadinamoji mai-roniška, primena apie mūsų praeitį, kai buvome galingi, dideli, nuo jūrų iki jūrų, o po to tarsi nieko neliko. Dar kartais išgirstu, jog esame gotai. Tokios kvailystės, kaip ir daugėjantis skaičius žmonių Lietuvoje, tariamai ge-bančių ‘skaityti’ senovės neiššifruotus įrašus ar Kretoje rasto Festo dantiraščio raštus, ko niekas pasaulyje nesu-geba, kelia tik juoką. Turime susitaikyti su tuo, nors ir nelengva, kad esame maždaug ketvirtojoje Europos civi-lizacijos lygoje”, – sakė A. Bumblauskas.

Jis įsitikinęs, kad tiesos ir nemalonių atsakymų paprasčiausiai nenorima girdėti. Apie nelabai malonius dalykus kalbėjo ir E. Račius, laikomas vienu geriausių Lietuvoje Artimųjų Rytų žinovu. Jis teigė Lietuvoje išvel-giantis didžiatautiškumą ir susireikšminimą.

„Mes kažkada buvome dideli, ir ne tik turime tiems laikams sentimentų, bet tebenorime įrodyti, kad tebe-esame dideli. Lietuvos išitraukimas į keletą aferų (nenoriu vartoti žodžio „nusikaltimų“) – okupacijas Irake ir Afganistane – yra simptomatiškas. Aš aiškiai matau mū-sų politinio elito retorinę povyžą, leidžiančią suprasti, kad tą Afganistaną ar Iraną tiesiog privalome civilizuoti, nors apie ten vykstančius procesus neturime beveik jokio supratimo”, – sakė jis.

E. Račius teigė, kad lietuviai turi universalią geog-rafinę negalią – net pakankamai išsilavinę žmonės nela-bai atskiria Iraką nuo Irano. Kai Lietuva pradėjo misiją Goro provincijoje, apie tą vietovę nežinota nieko. „Dabar Goro provincijoje Lietuva išleido jau 300 milijonų litų, o koks to viso rezultatas? Tarsi nieko blogo mes ten nedarome, bet kokia viso to kaina?”, – klausė jis.

E. Račius ragino susirūpinti kitais svarbiais daly-kais – gimstamumas Lietuvoje tragiškai mažas, ir jei, sa-kysime, Jemene šiandien yra 25 milijonai gyventojų, ja-me 2050 metais gyvens jau 50 milijonų, o Lietuvoje tada tebus kiek daugiau nei 2 milijonai.

„Auga demografinis spaudimas, žmonės juda iš vienos šalies į kitą. Lietuva dabar turi labai griežtus ak-tus imigracijos atžvilgiu, pernai tikro pabėgėlio statusas suteiktas vos vienam užsieniečiui. Mus kol kas aplenkia pabėgėlių srautas, nes iš čia išvyksta, o ne atvyksta. Ta-čiau pagerės ekonominis gyvenimas, pasikeis padėtis, ne-išvengiamai sulauksime daugiau musulmonų. Islamas Lietuvoje dabar pripažįstamas tradicine religija, tad

tiems žmonėms čia nebus blogai. Gal mums ir nepatinka, bet mūsų proanūkiai tikriausiai atrodys kiek kitaip nei mes ir gal kalbės kitaip. Nesu pesimistas, tačiau mes nelabai suvokiame šian-dienos pasaulio, ir po 70 ar 100 metų tokios diskusijos niekam nebus įdomios”, – sakė jis.

Padėtį dabartinėje Lietuvoje

R. Valatka įvardijo kaip „blūdą”. Jo nuomone, proto tarsi jau ir nereikia, Lietuva išsibėgioja, mūsų geriausi įvai-rių sričių specialistai dirba kitose šalyse ir kuria gerovę joms.

„Man niekas negali paaiškinti, kodėl, pavyzdžiui, Makedonijoje, kuri gyvena gal dukart skurdžiau už Lietuvą, nėra tokios emigracijos. Lietuva tebėra užpečky-je, bet ne tik prasta politika dėl to kalta. Geri valdžios sprendimai emigraciją galėtų pristabdyti, bet tokių sprendimų nėra. Didžiausios mūsų bėdos ne ekonominės ar socialinės – tai mūsų mąstymo problemos. Negalime svaičioti, kad pakeisime pasaulį, nes jis tikrai prie mūsų nesitaikys – mes turėsime taikytis”, – sakė R. Valatka.

Politologas R. Lopata apgailestavo, kad netenkame šviesiausių protų, kurie išvyksta, tačiau klausė, ar tai, kad mes liekame Lietuvoje, rodo, jog esame nevykėliai? Jis ragino suprasti, kad pasaulis labai pasikeitė, kad dabar, kai esame Europos Sąjungos sudėtyje, mūsų kai-mynai jau yra ne lenkai ar latviai, bet Šiaurės Afrika – Li-bija, Tunisas, Marokas, kitos šalys. Jis siūlė verslininkus pamąstyti apie investavimą tose šalyse.

„Aiškiai pasakykime, kad jau nėra tos romantiškos Lietuvos, kad sąlygos jai sukurti baigėsi. Esame sudėtin-gos visuomenės dalis, bet tai, kad išvažiuoja elitas, dar nereiškia, kad mes, čia likę, esame bėdžiai”, – įsitikinęs politologas Luras Bielinis.

Profesorius Vytautas Radžvilas, ankstesnėje diskusi-joje piešęs itin niūrias Lietuvos ateities perspektyvas, šįkart vėl negailestingai kritikavo Lietuvos strategiją iki 2030 metų, pasigesdamas joje ir racionalumo, ir daly-kiškumo. Jis apgailestavo, kad šalį šiandien valdo prag-matikai, kad mokyklose net nėra normalaus Lietuvos istorijos vadovėlio, mokomasi tik visuotinės istorijos.

„Kas slypi po žodžiu ‘Lietuva’? Lietuvą mylėjo ir Antanas Sniečkus – mylėjo Dzūkijos miškus, kur važiuo-davo medžioti, mėgo džūkišką naminę, mėgo dainų ir šokių ansamblį ‘Lietuva’, tačiau tai jam netrukdė tūk-stančius mūsų tautiečių siųsti į mirtį. Lietuva jam buvo etnografinis rajonas, jis buvo suvokimas kaip imperijos vienetą. Sovietai atkirto mus nuo mūsų istorijos, buvo teigiama, kad mažų tautų ištirpimas yra tiesiog nulemtas pačios istorijos. Tautos išlikimas fundamentalioje epo-choje yra labai svarbus ir esminis dalykas”, – sakė filoso-fas.

Garbiems istorikams ir filosofams drąsiai oponavo jaunimas. Keletas į Marijampolę atvykusių tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto studentų siūlė ne-piešti visko tik juodomis spalvomis, matyti ir išvelgti palankius poslinkius.

Algis Vaškevičius – Lietuvos žurnalistas, „Draugo“ bendradarbis.

Diskusijos dalyviai (iš kairės): E. Račius, R. Valatka, A. Bumblauskas, R. Lopata.

A. Vaškevičiaus nuotr.

Jau kuris laikas JAV pirmoji ponia Michelle Obama, kovojanti prieš vaikų nutukimą, susilaukia užtarnauto sveikatos darbuotojų bei žiniasklaidos pritarimo. Šiomis dienomis prie jos pastangų prisidėjo ir „McDonald’s“ greito patarnavimo restoranų grandinė, turinti apie 32,000 restoranų visame pasaulyje. Nuo ateinančių metų ši grandinė prie „Džiaugsmingo patiekalo“ (angl. „Happy Meal“) pridės obuolių skiltelių ir sumažins keptų bulvyčių porciją. Vien tik šis pakeitimas vienos porcijos kalorijų skaičių sumažins apie 20 proc. Į sveikatą!

2009 m. Padėkos dienos proga šioje skiltyje keliau klausimą, kas būtų, jeigu nebūtų nutukusių žmonių? Trumpas atsakymas – liesesnis kraštas kasmet sutaupytų 487 mlrd. dol. Be to, jeigu nebūtų žmonių su viršsvoriu, sumažėtų sveikatos draudimo kainos, o gydytojai ir vaistų gamintojai daugiau laiko galėtų skirti šviečiant kitus, žmonių įpročius kreipiant į sveiką pusę.

Šių metų pradžioje sureagavau į vietinio dienraščio straipsnį apie nutukimą. Jame rašyta, kad nutukime slypi daug problemų, kurios nepažabotos didėja ir veši. Taip pat teigiama, kad žmonės nutunka dėl įvairių priežasčių. Atsiliepdamas į straipsnį konstatavau, kad nutunkama tada, kai kūnas gauna daugiau maisto negu reikia. Atliekamą maistą – kalorijas – kūnas sandėliuoja, ilgainiui toks sandėliavimas veda į nutukimą. Gali būti įvairių priežasčių, kodėl žmonės valgo daugiau, negu jiems reikia, bet yra tik viena priežastis, kodėl svoris didėja – valgoma daugiau, negu kūnui reikia.

Pirštu į nutukusiųjų pilvą!

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Tas pats „Lansing State Journal“ savo liepos 17 d. vedamajame pažvelgė į nutukimą Michigan valstijoje, kurioje 60 proc. gyventojų sveria per daug. Pasirodo, valstija pagal labiausiai nutukusių gyventojų skaičių stovi dešimtoje vietoje. Kitos devynios valstijos su daugiausiai nutukusių žmonių yra JAV pietuose. Pirmoje vietoje yra Mississippi valstija, viena iš vargingiausių visoje Amerikoje.

Gydymo bei sveikatos priežiūros išlaidos nutukusiems žmonėms yra 55 proc. didesnės nei normalaus svorio žmonėms. Visame krašte 83 proc. sveikatos priežiūros išlaidų skiriama nutukusių žmonių priežiūrai bei gydymui. Pastangos kovojant su šia epidemija daugeliu atveju nėra sėkmingos. Tiesa, yra ir išimčių. Kai kurios įmonės savo darbininkams duoda įvairių paskatų svorį numesti, steigia švietimo bei mankštos programas.

Su numatomais pasikeitimais sveikatos draudimo pramonėje 2014 metais rūpestis viršsvoriu taps ir valdžios rūpesčiu. Anksčiau taip atsitiko su tabako pramone. Tačiau valdžios pastangos auklėti kraštą ir perspėti rūkorus apie rūkymo žalą nėra ypatingai sėkmingos. Jeigu neklystu, JAV federalinė valdžia vis dar remia tabako augintojus. Ta parama – tai įsisenėjusi tradicija. Dar ir dabar su

tabako vartojimu susijusios ligos tebėra didžiausia ir pati pirmoji mirties priežastis Amerikoje. Mirtys nuo su nutukimu susijusiomis ligomis yra antroje vietoje.

Nutukimas nėra tik vienos ar kelių valstijų problema. Nuo jo kenčia visa šalis. Didėjant pilvams kyla sveikatos priežiūros išlaidos. Pastebėta, kad Amerikoje neturtas ir nutukimas yra tiesiog giminiai. Vienoje studijoje rasta, kad 30 proc. žmonių, uždirbančių nuo 15,000 iki 25,000 dol. per metus, buvo nutukę. Tuo pačiu rasta, kad tarp uždirbančių per 50,000 dol. tik 24 proc. buvo nutukę. Tai padidina Medicaid išlaidas neturtinigiems ir invalidams. Išlaidos yra padengiamos iš mokesčių, surinktų iš dirbančiųjų. 2008 m. 49-yje iš 50 JAV valstijų per 20 proc. gyventojų buvo nutukę. Prieš 12 metų nė viena valstija to neturėjo. Gyventojų procentas su ypač stambiu nutukimu buvo 1.3 proc. 1980 m., 2005 m. proporcija padidėjo keturgubai – iki 6.2 proc. Jei taip vyks ir toliau, manoma, jog iki 2030 m. net 86 proc. krašto gyventojų bus nutukę.

Turiu ir daugiau nemalonių statistikos. Kasmet dėl sumažėjusio nutukusių žmonių darbingumo prarandama 74 mlrd. dol. Dėl nutukimo per metus prarandama 39 mln. darbo die-

nų, įvyksta 60 mln. apsilankymų pas gydytojus. 2006 m. nutukusiųjų metinės sveikatos priežiūros išlaidos siekė 5,148 dol. Tais pačiais metais normalų svorį turinčių žmonių sveikatos išlaidos buvo 3,315 dol.

Sovietų okupacijos laikais iš Lietuvos į Ameriką atvykusių lietuvių klausdavau jų pirmų išpūdžių apie šalį. Tarp dažniausiai girdėtų atsakymų buvo jų nusistebėjimas nutukusių žmonių, ypač vaikų, gausa. Taip buvo prieš daugiau nei 20 metų. Šiandien to klausimo neklausiu, nes tik aklas nematytų akį duriančios tragedijos. Šią tragediją metai iš metų matau per didžiąsias šventes, kai TV laidose rodoma restoranų ar labdaros organizacijų suruošta vakarienė benamiams, beturčiams, užguitiems žmonėms. Jie pristatomi kaip gyveną ant bado ribos, neretai esantys alkani prieš einant gulti. Su mažomis išimtimis beveik visi ekrane rodomi yra nutukę. Jų užtarėjai aiškina, kad jie nutukę, nes negauna liesesnio maisto, negauna šviežių vaisių, daržovių ir t. t. Taip, sveikas maistas yra labai svarbu, bet jis mažai ką bendro turi su viršsvoriu. Viršsvoris atsiranda, kai valgoma daugiau kalorijų, nei kūnui reikia. Mano nuostabai, įvairiuose straipsniuose ar TV laidose beveik nekalbama apie glaudų ryšį tarp svorio ir per didelio kiekio kalorijų.

Ruduo jau ne už kalnų. Greitai pagausės progų dažniau prisėsti prie maistu apkrautų stalų. Džiaukimės atliekama programa, daugiau dėmesio skirkime šalia sėdinčiajam, o į burną dėkime tik tiek, kiek kūnui tam kartui reikia. Atliekamam maistui turime šaldytuvus.

LAIŠKAI

CIGARAS – TAI BENT DŪMAS!

Siunčiu pačius dižiausius komplimentus Stasei Semėnienei: „You made my day!“ Savo įdomiame straipsnyje apie kelionę „Queen Mary 2“ laivu (2011 m. liepos 5/7 d.) ji labai patraukliai pristatė cigarų mylėtojų rojų – „Churchill Cigar Lounge“ saloną. Buvau nepaprastai nustebęs, kad straipsnyje ji paminėjo ir mano pavardę, sakydama, jog aš ten jausčiausi „lyg žuvis vandenyje – linksmas ir laimingas!“

Taip, taip – 100 kartų taip! Plaukdamas kruiziniais laivais (apie 12 kartų), visuomet pirma pasitikrindavau, ar turi cigarų saloną. Viena kompanija net pasakė: „Mielas pone, mes turim tris cigarų salonus.“ Laivu „Queen Mary 2“ nesu plaukęs, bet dabar, gavęs Semėnienės patvirtinimą, tikrai plauksiu, pirmai progai pasitaikius.

Taip pat miela buvo skaityti, kad jos vaikaitis Petras irgi mėgsta užtraukti tą dievišką dūmą be jokių chemikalų. Grynas cigaro dūmas, lyg nuo Abelio aukuro, kyla tiesiai į dangų, kuris ir dovanojo žmonijai stebuklingą cigaro tabako lapą. Gerb. Stasė galėtų priminti vaikaičiui, kad šiandien nereikia ieškoti Amerikoje uždraustų Kubos cigarų. Ne kiek ne prastesni cigarai („Punch“, „Arturo Fuente“, „CAO Bresilia“, „Padron“ ir t. t.) yra susukami pasišventusių rąkų Hondure ir Dominikos Respublikoje už žymiai mažesnes kainas. Kubos cigarus, beje, Amerikoje uždraudė prezidentas Kennedy, prieš tai supirkęs savo mėgstamų „Montecristo“

tris vagonus!

O gerb. Stasės minėtas cigarų „menas“ yra tikras menas be kabučių. Kaip atpažinti gerą cigarą, kaip atsargiai galvutę nukirpti, kaip rutuliojant tiksliai uždegti, kaip rūkant peleną išlaikyti ir kaip tą Dievo dovaną *humidor* (cigarų dėžutę) išsaugoti – taip, tai tikras menas.

Nepamiršau ir sveikatos. Cigarečių negaliu girti, bet cigarai – visai kas kita. Rūkau tuos nuostabius cigarus jau 57 metus, eidamas pačios puikiausios sveikatos 83-sius! Tai va!

Visi cigarų rūkytojai sulaukė ilgo amžiaus. Štai keletas žymesnių, (skliausteliuose jų išgyventi metai): George Burns (101), Maroko Grand Vizier El Mokri (105!) Winston Churchill (91), Sigmund Freud (83), Groucho Marx (87), Colette (91), W. Somerset Maugham (91), Otto von Bismarck (83), Charlie Chaplin (88) ir taip be galo.

Kaip Rudyard Kipling yra pasakęs: „Moteris lieka moterimi, bet cigaras – tai bent dūmas!“

Karolis (Charlis) Ruplėnas
Chicago, IL

AR NEGALIMA SUARTINTI BENDRUOMENES?

Yra vieša paslaptis, kad anksčiau buvusi gausi ir veikli Marquette Park Lietuvių Bendruomenė šiuo metu yra susenusi ir apsnūdusi. Nors savo skaičiumi ji gausesnė už kaimynines bendruomenes, ji nerodo jokios veiklos. Šalia esanti Brighton Park Bendruomenė yra mažesnė, bet, turėdama energingų narių, yra išvysčiusi

daug gyvesnę veiklą.

Galbūt nėra per didelė svajonė suartinti šių dviejų bendruomenių valdybų veiklą, nes, veikiant kartu, ji taptų ryškesnė ir pažangesnė. Juk atstumas tarp jų nedidelis, o, be to, pensininkai gali nemokamai važinėti autobusais.

Jeronimas Tamkutonis
Chicago, IL

KORESPONDENTO PAREIGOS

Antanas Paužuolis savo straipsnyje „Iškilmės Šv. Kazimiero vardo kapinėse, priklausančiose Čikagos vyskupijai („Draugas“, 2011 m. birželio 14 d.) rašo: „Laikui bėgant, Šv. Kazimiero kapines valdyti ėmė Čikagos vyskupija, kuri ėmėsi kai kurių pakeitimų“. Bet jis neparašo svarbiausio dalyko – ar Čikagos policija, ar Popiežiaus apsauginiai užgrobė valdyti Šv. Kazimiero kapines?

Kadaise klausiausi korespondentams skirtos paskaitos apie straipsnių rašymą. Paskaitos metu pabrėžta, kad korespondentas turi rašyti tiesą, nesvarbu, ar ji kam patiks, ar ne. Jei jis to nepadarys, neatliks savo, kaip korespondento, pareigų.

Petras Pagojus
Detroit, MI

DĖL TERMINO „HOLOKAUSTAS“

„Draugo“ šeštadieniniame pridedame straipsnyje „Sovietinis holokaustas Lietuvoje 1940–1941 metais ir jo vykdytojai“ (2011 m. liepos 23 d.)

geografas, advokatas, istorikas Augustinas Idzulis stebisi, kad, kalbant apie sovietų Lietuvai padarytą smurtą prieš 70 metų, žodis „holokaustas“ lietuvių spaudoje nėra vartojamas. Jis teigia, kad pagal išgalėjusią vartoseną terminas „holokaustas“ reiškia nacių vykdytą sistemingą žydų žudymą Europoje Antrojo pasaulinio karo metais, o pagal tokius kaip sociologą Zygmund Bauman, visi žydai buvo pasmerkti sunaikinimui, kai tuo tarpu kitos nacių aukos nebuvo pasmerktos visuotiniam žlugimui. Šis aiškinimas atitinka ir žodyne randamą žodžio „holokaustas“ apibūdinimą: 1. auką sudeginant; 2. visiškas sunaikinimas ugnimi, ypač gyvulius bei žmones; 3. masinės žudynės (graikiškai *holos*=whole=visas/visiškas+*kaustos*=burned=sudegintas). Nematau, kaip šis žydų tautos tragediją nusakantis terminas tiktų Lietuvos nelaimėms apibūdinti.

Bendrai paėmus, lietuviai, skirtingai nei žydai nacių, nebuvo sovietų pasmerkti masiniam sunaikinimui. Yra nemažai lietuvių, išgyvenusių nežmoniškų tremties žiaurumus, vis dar tvirtai gyvuojančių. Yra buvusių tremtinių – nuo mokslininkų iki verslininkų bei politikų. Todėl man būtų įdomu sužinoti, kokiais mąstymo dėsniais remdamasis, autorius savo straipsnyje panaudodamas (abejotiną – L. R.) visuotinį lietuvių sunaikinimą kaip kriterijų daro išvadą, jog sovietinis teroras Lietuvoje taip pat buvo holokaustas.

Leonidas Ragas
Itasca, IL

TELKINIAI

Šventės dalyviai: (pirmoje nuotr. iš k.): G. Razumienė, Čikagos Jūrų šaulių vadas Sigitas Savickas, A. Barniškis, V. Kelmelis; (antroje nuotraukoje iš k.): S. Kuprys, S. Balzekas, Jr., V. Vakarytė ir Loreta Kalec.

Marquette Park, Chicago

Atlantas įveiktas!

VILIJA VAKARYTĖ

Atlantas įveiktas! Štai pagaliau – žemynas! Stasys ir Stepas vienas kitą apkabino – dabar pirmyn, kur laukia išsiilgusi, sava, brangi be galo širdžiai Lietuva!

Ištrauka iš Irenos Jasevičienės poemos „Per Atlantą”.

Dariaus ir Girėno transatlantinio skrydžio metinė šventė, įvykusi 2011 m. liepos mėn. 17 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje (Marquette Park), buvo pilna ypatingų akimirkų: buvo rodomas filmas „Amžinai gyvi”, skambėjo lietuviškos kanklės, estradinės dainos, skirtos lakūnams. Bet įdomiausia – tai Stepono Dariaus, parašiusio knygą „Basketbolo taisyklės” ir atvežusio į Lietuvą krepšinio taisykles, garbei surengtas baudų mėtymo konkursas ir draugiškos vaikų krepšinio varžybos mokyklos sporto salėje!

Į šventę, kurią surengė Dariaus ir Girėno komitetas, vadovaujamas visuomenininko, muziko Algimanto Barnišchio, atvyko nemažas būrys menininkų, sportininkų, dainininkų. Reika paminėti šaulius, kurie, įnešę Amerikos ir Lietuvos vėliavas, šventei suteikė rimtį.

Viktoras Kelmelis, šios šventės vedėjas, pakvietė Dariaus ir Girėno metinio minėjimo garbės svečius

tarti sveikinimo žodžius. JAV LB XIX tarybos narė, JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkė Birutė Kairienė pasveikino visus susirinkusius ir pasidžiaugė, kad Dariaus ir Girėno pastangos išgarsinti Lietuvos didingą vardą per pasaulį nenuėjo veltui. Susirinkusius sveikino advokatas Saulius Kuprys ir visų mylimas Stanley Balzekas, Jr. O A. Barniškis papasakojo apie lietuvių herojų Steponą Darių.

Buvo deklamuojamos eilės apie Dariaus ir Girėno žygį (V. Kelmelis, Loreta Kalec, Ligita Barniškienė, Vilija Vakarytė). Dainas, pritaikytas šiai šventei, jausmingai atliko Loreta Karsokienė ir A. Barniškis, kanklėmis pritarė Genė Razumienė. Meninė programa baigėsi visoje salėje skambant „Lietuva brangi”. Vėliau visi buvo pakviesti į mokyklos sporto salę, kur vyko draugiškos vaikų krepšinio varžybos ir baudų metimo konkursas. Laimėtojai buvo apdovanoti Dariaus ir Girėno šventės specialiomis dovanomis.

Ši diena buvo tikrai ypatinga – pilna dainų, eilėraščių, sporto varžybų, į šventę įtraukiant pačius jauniausius krepšinio talentus! Kas šioje šventėje dalyvavo, tikrai buvo nenuviltas! Iki kitos Dariaus ir Girėno šventės!

Vilija Vakarytė – Dariaus ir Girėno komiteto sekretorė.

Dariaus ir Girėno šventės baudų mėtymo turnyro nugalėtojai:

- 7–8 metų amžiaus vaikų grupėje:**
I – Lukas Lazauskas;
II – Mantas Polikaitis;
III – Vilius Jurgelevičius.
- 9–10 metų amžiaus vaikų grupėje:**
I – Luke Doeslaere;
II – Deimantas Gylis;
III – Karolis Čeponis.
- 11–15 metų amžiaus vaikų grupėje:**
I – Matas Masys;
II – Paulius Žilinskas;
III – David Slater.

Ši diena buvo tikrai ypatinga – pilna dainų, eilėraščių, sporto varžybų, į šventę įtraukiant pačius jauniausius krepšinio talentus!

Ligitos Barniškienės nuotr.

Parodos dalyviai.

Seattle, WA

Lizdeika, menas ir vynas

RIMAS MIKŠYS

Dabar jau beveik iš anksto gali žinoti apie Seattle lietuvių kasmetinę meninę parodą. Vizualaus meno dailininkė Jūratė Harrison kurioje nors Seattle miesto vietoje ant stendų pakabina savo paskutinių dvylikos mėnesių darbus. Jei yra pakankamai erdvės, ji parodyti savo darbus pakviečia ir kitus menininkus.

Šiais metais paroda vyko Seattle Ward Johnson vyninėje Elliot gatvėje. Savo nuotraukas, padarytas per pastaruosius penkerius metus, taip pat rodė Jūratės vyras, fotografas, Jeff Harrison ir fotografas Rimas Mikšys.

J. Harrison darbų temos driekiasi į mistines ir svajingas vietas, atkeliavusias iš senovinių padavimų ir protėvių praeities. Didesnioji dalis pastarųjų metų jos darbų vaizduoja žymųjį Lizdeiką.

XIII amžiuje pagoniškoje Lietuvoje Lizdeika buvo žymus žmogus – kunigas ir pranašas. Pasak legendos, Didysis Lietuvos kunigaikštis Gediminas medžioklės metu susapnavo sapną, kuriame didžiulis geležinis vilkas stovėjo netoliese, ant kalvos, ir visą naktį kaukė. Kunigaikštis pasikvietė savo kunigą Krivių Krivaitį vardu Lizdeika, kad šis išaiškintų jo sapną. Lizdeika išpranašavo, kad Gediminas toje vietoje pastatys šlovingą ir reikšmingą miestą. Tuo miestu tapo gražusis Vilnius, kuris iki šios dienos tebėra Lietuvos sostinė.

Sakoma, kad Lizdeiką, kuris vėliau tapo aukščiausiuoju Lietuvos kunigu, erelio lizde rado princas,

kuris jį ir užaugino. Buvo žinoma, kad tuo metu aukščiausieji kunigai galėdavo keisti savo pavidalą ir sapnuose kalbėtis su dievais. Kai kurie mano, kad Lizdeika kartais pasiversdavo ereliu, apuoku ar vilku tam, kad miego metu geriau galėtų bendrauti su dievais.

J. Harrison šių metų tapybos derlius vaizduoja Lizdeiką keliais jo pavidalais. Viename iš paveikslų jis bendrauja su vilkais, kurie elgiasi taip, tarytum būtų jo pasiuntiniai.

Daugiau Jūratės kūrinių galite rasti tinklalapyje adresu: <http://jrharrisonart.com>.

Vaisingas Seattle lietuvių bendruomenės susibūrimas pavirto trijų menininkų darbų vertinimu, vyno Ward Johnson vyninėje ragavimu ir dvasiniu tarpusavio bendravimu.

„Tulpė Times“, 2011 m. birželis, nr. 2

Neišsiųstas Laisvės Kovos ir Vyčio Kryžių kavalierės laiškas Prezidentei

In memoriam Jadvygai Montvilienei (1921–2011)

VILIUS KAVALIAUSKAS

Kai leki iš Vilniaus Alytaus link, pervaziavus visą Varėnos rajoną, ant greitkelio pamatysi ženklą – „Alytaus rajonas“. Už šimto metrų kairėje pusėje – išvažiavimo keliukas su dideliu kryžiumi. Čia reikia sukti ir minkštu smėliu vėl įvažiuoti į Varėnos rajoną. Už kilometro gyvena viena iš mano gyvenimo mokytojų – ponė Jadvyga. Nors jeigu ją būčiau į akis pavadinęs „ponia“, būtų išvadinusi iš namų. Ir į ponią ji nebuvo panaši – metų sulenkta bemaž perpus, bet nepaprastai žvirių ir protingų akių. Nors mane ji vadino „ponuliu“. Juk atvažiuodavau su automobiliu...

Jadvyga Seiliūtė-Montvilienė Archangelsko srityje 1953 m.

Apie Jadvygą prieš daug metų paskambino vienas iš kaimynų – pasiūlė kaip žurnalistui pasidomėti jos gyvenimu. Po pirmo susitikimo pro pakelės kryžių buvo sunku pravažiuoti neužsukus. Pas Jadvygą atsi-veždavau svečių – norėjosi tuo nuostabiu žmogumi ir jo istorijomis su kuo nors pasidalyti.

Jadvygą jaunystėje partizanai vadino slapyvardžiu „Ramunė“ (paradoksas – taip vadinu ir savo žmoną). Partizanų buvo penki ir jie slapstėsi bunkeryje Jadvygos ūkyje. Kol bunkerio neaptiko kareiviai ir partizanai nesusisprogdino paskutinėmis granatomis. Jadvygą ir jos šeimą išvežė į Sibirą...

Apie Jadvygos Montvilienės gyvenimą pasakojau Briuselyje ir Madride. Jos nuotraukos ir apdovanojimas kabojo Rusijos šiandieninės istorijos muziejuje (anksčiau tas muziejus buvusioje Gorkio gatvėje vadinosi TSRS Revoliucijos, ir jo kūrėjai tikriausia apsiverstų karstuose, sužinoję, kad ten 2003 metais pakabino ir iš Sibiro grįžusios lietuvių partizanų rėmėjos portretą).

O vieną dieną Jadvygos sodyboje jau neberadau – pamačiau Daugų ligoninės slaugos skyriuje. Čia 90-metė močiutė kaip bokštas sėdėjo lovoje, kankindamasi mintimis apie nešertus gyvuliukus ir paukščius. Dar po mėnesio paskambino jau iš namų – atvažiuok, reikia tavo pagalbos.

Iš ligoninės Jadvyga pabėgo, nes sumanė pabendrauti su Prezidente. Bet Jos Ekscelencija į slaugos ligoninę neužvažiuos. Net į Andriūnų kaimą neužsuks. Tad vienintelė viltis – vis dar veikiantis Lietuvos paštas. O mane pasikvietė, kad klaidas ištaisys-

čiau – tiek metų kitus redagavau.

Apie laiško likimą nespėjau sužinoti, nes praėjusią savaitę Jadvygos namuose neradau. Radau tik šviežią kauburėlį kaimo kapinėse greta vyro Juozo. Pykau ant kaimynų, kad nepaskambino. Nors ką tai būtų pakeitę?

Mano rankose liko laiško juodraštis. Manau, neužpyks Jagvyga Montvilienė, jeigu apie jį sužinos ir kiti. Neįsižeis ir Jos Ekscelencija (net jeigu šį laišką ir gavo) – dirbančiai Prezidentei intymių laiškų niekas nerašo.

Miela ponė Prezidente, Pirmiausia labai norėčiau, kad šitą laišką paskaitytumėte Jūs, o ne

Jadvyga Seiliūtė-Montvilienė 2003 m.

kuris iš Jūsų pagalbininkų. Nes balsavau aš už Jus, o ne žmogų, kurio net negirdėjau. Antraip šios pastangos, kad mano žodis pasiektų Jus, – bergždžiai išmestas laikas.

Galbūt, turiu moralinę teisę kreiptis į Jus ir dėl kitos priežasties.

Man 89 metai, aš paprasta valstietė, gyvenanti Dzūkijos kaime, ant Alytaus ir Varėnos rajonų ribos.

1951 metais partizanų vadovybė apdovanojo mane Laisvės Kovos kryžiumi. Nuopelnas buvo visos šeimos, nes ūkyje slėpėme partizanų bunkerį, kurį pagaliau susekė, partizanai žuvo, o mus visus išvežė į Sibirą. Kai grįžome, su traktoriumi perarė lauką, išvertė butelį ir vėl atgavau Kryžiaus diplomą. Kaimynas apie tą istoriją prasitarė, ir Jūsų pirmtakai mane apdovanojo Vyčio kryžiumi. Bet noriu kalbėti ne apie tai – nusipelnusių yra ne vienas, gal ir nuveikusių daugiau.

Aš nei vaikų, nei artimųjų neturiu. Auginu globotinį, kuris po gydy-mo Naujojoje Vilnioje vienas sunkiai beišsiverstų. Net ir tokiame savo amžiuje jaučiu atsakomybę, o dabar – ir neviltį. Galbūt, kur seneliai likę du, kur sumeta į krūvą kelias pensijas, kažkaip galima verstis. Pasakykite, kaip verstis seniems ir vienišiams kaimo žmonėms? „Kolūkinė“ pensija, iki 65 litų sumažėjusi našlės pensija ir „sibirietiška“ nukentėjusio asmens pašalpa, kuri jau antrąkart mažinama 50 litų. O juk ne visi tiek skirtingų mokėjimų gauna.

Mums eilinį kartą mažina pensijas, uždirbtas Lietuvoje ir Sibire, nes ministerija neturi pinigų. Bet Lietuvos valdžiai trūksta ne pinigų. Jai trūksta TEISINGUMO.

Nukelta į 11 psl.

M. K. Čiurlionio konkursas ir vargonų magija

Rugsėjo 14–23 dienomis Vilniuje vyks Tarptautinis M. K. Čiurlionio pianistų ir vargonininkų konkursas, į kurį suplūs atlikėjai iš viso pasaulio.

2011-aisiais šis konkursas žymės 100-ąsias muziko ir dailininko M. K. Čiurlionio (1875–1911) mirties metines. Į Lietuvą šia proga atvyksta žurnalistai iš Kroatijos, Austrijos, Danijos, Norvegijos, rašoma Tarptautinių kultūros programų centro pranešime spaudai.

Vargonininkas Leopoldas Digrys, kuris nuolat dalyvauja organizuojant ir vykdanč konkursą, sako, kad Čiurlionio konkursas yra Čiurlionio kultūros Lietuvoje dalis.

Gal trumpai prisimintumėte konkurso istoriją?

Pirmasis M. K. Čiurlionio vardo konkursas buvo surengtas dar 1965 metais, tuomet jame dalyvavo tik pianistai iš Lietuvos. Jau po trejų metų, 1968-aisiais, konkurse varžėsi ir vargonininkai. Tai buvo tarprespublikinis konkursas: jame galėjo dalyvauti Lietuva, Latvija, Estija, Baltarusija ir Moldavija. Baltarusijoje ir Moldavijoje vargonų nebuvo – konkursas buvo gana kuklus. Tuomet buvo nuspręsta rengti tik pianistų konkursus.

Atgavus nepriklausomybę 1991 m. jau surengtas tarptautinis ir pianistų, ir vargonininkų konkursas. Organizuoti buvo gana sunku. Teko groti tuometinėje Baroko salėje (dabartinėje Šv. Kryžiaus bažnyčioje), Šv. Kazimiero bažnyčioje elektroniniu instrumentu ir Katedroje. Po antro tarptautinio konkurso 1995 m. vertinimo komisijos pirmininkas Ludger Lohmann iš Vokietijos užsiminė, kad tokį konkursą rengti su mūsų turėtais elektroniniais vargonais yra tiesiog nepadoru. Visi komisijos nariai pasirašė kreipimąsi į Lietuvos vyriausybę dėl naujų vargonų, atsakymo negavo.

Tačiau mes nusprendėme patys imtis veiksmų, kad Šv. Kazimiero bažnyčioje atsirastų tikri vargonai. Čia yra nuostabi akustika. Europoje esu aplankęs daugybę bažnyčių –

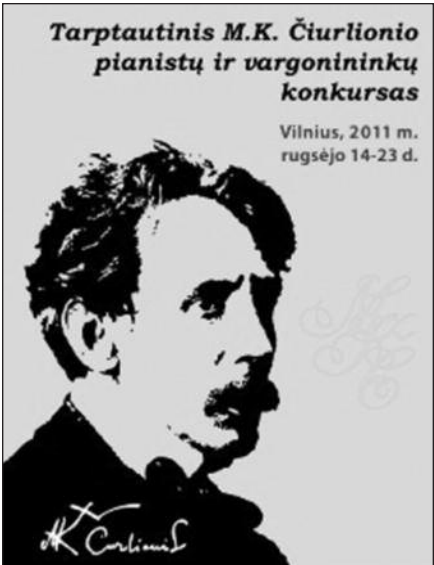
tokios akustikos niekur neaptikau. Deja, buvusių vargonų šioje bažnyčioje neliko nė pėdsako. 1991 m. iš Amerikos buvo atsiųsti elektroniniai „Allen“ firmos vargonai. Nuo to laiko Šv. Kazimiero bažnyčioje buvo tęsiama 1963 m. tuometinėje Paveikslų galerijoje pradėta sekmadieninių koncertų tradicija. Galvojome kreiptis net į popiežių dėl pagalbos, bet supratome, kad tai beviltiška.

Galų gale sutarėme, kad mums bažnyčia leidžia statyti vargonus su sąlyga, kad finansinį klausimą išspręsime patys. Kreipėmės į Kultūros ministeriją. Mums pasiūlė įsteigti tuo metu visiškai naują įstaigų formą – viešąją įstaigą. Kadangi bažnyčia yra atskirta nuo valstybės, viešoji įstaiga buvo vienintelė galimybė gauti iš valstybės lėšų. Tai buvo 1996-ųjų metų birželis. Pradėjome ruošti dokumentus. Bažnyčia mūsų įstaigai suteikė tris kambarius, du telefonus, elektrą, šildymą. Vilniuje tai buvo pirmoji viešoji įstaiga. Tada mus finansiskai pradėjo remti Sporto ir kultūros paramos fondas. Teko laimėti susipažinti su Lietuvos išeivijos veikėju daktaru Juozu Kazicku. Jis labai padėjo ir vargonus užbaigti, ir rėmė visų Kristupo vasaros festivalių sakralinės muzikos koncertus. Iki pat šių metų dalyvaujame kiekviename festivalyje, kuris vyksta liepos–rugpjūčio mėnesiais.

2003 m. birželio 6 d. Šv. Kazimiero bažnyčioje įvyko naujų vargonų atidarymas. Dabar M. K. Čiurlionio konkurso pirmas turas vyksta filharmonijoje, antras ir trečias – Šv. Kazimiero bažnyčioje. Tik šiemet dėl Rėtušės aikštėje vykšančių krepšinio rungtynių stebėjimo pirmas ir antras konkurso turas vyks Filharmonijoje, o trečias, kuris vyks jau čempionatui pasibaigus – Šv. Kazimiero bažnyčioje.

Kaip jūs tapote vargonininku?

Tai, kad aš tapau vargonininku, lėmė atsitiktinumas. Nuo penkių metų amžiaus mokiausi groti fortepijonu. Baigiau dabartinę M. K. Čiurlionio menų gimnaziją. Padaviau

2011 m. Tarptautinio M. K. Čiurlionio pianistų ir vargonininkų konkurso plakatas.

dokumentus į Konservatoriją (dabartinę Muzikos ir teatro akademiją). O mane išsiuntė į Maskvą. Ten man pasisekė įstoti į labai žymaus pianisto Grigorij Ginzburg klasę. Dar pirmame kurse po vieno viešo koncerto, kurio metu grojau gana sudėtingą Bach kūrinių, profesorius man pasiūlė pasimokyti groti vargonais, kad geriau suprasciau, kaip atlikti polifoniją. Aš buvau labai mandagiai išauklėtas ir todėl sutikau. Taip baigiau dvi specialybes. Kai įstojau į fortepijono aspirantūrą, mane automatiškai užrašė ir į vargonų aspirantūrą. Baigęs dvi aspirantūras, grįžau į Vilnių.

Tuo metu koncertuodavau po visą Tarybų Sąjungą. Kadangi mokslus baigiau Maskvoje, nebuvo kliūčių groti vargonais kaip anksčiau, kai grojimas vargonais buvo prilygintas antitarybinei propagandai. Tuometinėje Konservatorijoje buvo dvejų vargonai – Didžiojoje ir Mažojoje salėje. Tačiau 1949 m. vargonų specialybė buvo uždrausta. Didžiosios salės vargonai visiškai neveikė, o iš Mažosios salės dingo be pėdsakų. Man grįžus į Vilnių teko dėstyti fortepijoną. Galiausiai vienoje vidurinėje mokykloje atradome seną dviejų klaviatūrų fisharmoniją. Konservatorija sutarė su mokykla pakeisti ją į seną fortepijoną. Taip buvo atstatyta vargonų specialybė.

Vargonininkas prof. Leopoldas Digrys. www.musicperformers.lt nuotr.

Kuo ypatingi vargonai kaip muzikos instrumentas?

Yra paplitę mokomieji standartiniai elektroniniai instrumentėliai. O visi tikrieji vargonai pasaulyje yra labai skirtingi. Kai groja simfoninis orkestras, visiems instrumentams yra paskirstytos aiškos partijos. O į svetimą miestą atvažiavęs vargonininkas niekada nežino, su koku instrumentu susidurs. Tą patį kūrinių kiekvieną kartą reikia iš naujo suinstrumentuoti nepažįstamiems vargonams. Skirtingi vargonai turi skirtingą balsų sąstatą. Jie yra ir skirtingai intonuojami – balsai pritaikomi konkrečiai akustikai, todėl to paties pavadinimo balsai skirtingais instrumentais skamba skirtingai. Kiekvieni vargonai yra atskiras pasaulis.

Ko tikėtis iš būsimo M. K. Čiurlionio konkurso?

Kiekvienas konkursas yra rimtas išbandymas jaunam atlikėjui. Tai meistriškumo kalvė, pasitikrinimas, kad gali žengti pirmyn į profesionalaus muzikavimo platybes. Tikiuosi sutikti naujus talentus, kurie parodys savo pasiektą kokybę.

Lrytas.lt

Teatralizuotos iškilmės Katedros aikštėje

Jau septintąją sezoną rengiamos, tapusios tradicinėmis, teatralizuotos iškilmės Katedros aikštėje prie Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų, šalia paminklo Gediminui. Šį sezoną teatralizuotos iškilmės vyksta

mėnesio paskutinį sekmadienį įprastu laiku nuo 2 val. p. p. Šio sezono teatralizuotų iškilmių atidarymas įvyko gegužės 29 d. Kiekvieną kartą šauklys praneša miestelėnams bei miesto svečiams primirštas, bet aktualias ir įdomias mūsų istorijos

Valdovų rūmų paramos fondas šiais metais surengė septintąją teatralizuotų iškilmių sezoną. ELTA nuotr.

naujienas. Šių teatralizuotų iškilmių tikslas – ne tik aktualinti šalies istorijos faktus, bet ir atkreipti visuomenės dėmesį į valstybės pasididžiavimo objektą – atkurtus Valdovų rūmus, skleisti informaciją apie juos bei rodyti rūmų tradicijas. Šį sezoną jos bus rengiamos dar 2 kartus, tai rugpjūčio 28 d. ir rugsėjo 25 d.

Sekmadienį, liepos 31 d. įvyko tradicinės teatralizuotos iškilmės. Tą dieną šauklys skelbė 1502 m. Aleksandro Jogailaičio (1492–1506) žinią apie Vilniaus miestiečių atleidimą nuo tiltų mokesčio. Teatralizuotos iškilmės visus penkiolikai minučių nukėlė į Lietuvos didžiojo kunigaikščio Aleksandro Jogailaičio laikus, kai švęsdamas valdymo dešimtmetį jis nusprendė Vilniaus miesto gyventojams ir svečiams dovanoti įsimintiną dovaną – atleisti nuo tiltų mokesčio, renkamo į dvaro išdą.

Teatralizuotas iškilmes Katedros aikštėje prie Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų metus inicijavo Valdovų rūmų paramos fondo steigėjas,

fizikas, rašytojas Kazys Almenas. Jis kartu su rašytoja Renata Šerelyte parašė visus šauklio tekstus. Istorinių iškilmių kontekstus parengė istorikas Tomas Baranauskas, muziką sukūrė kompozitorius Teisutis Makačinas, kostiumus – Rūta Guzevičiūtė. Cereemonijos šauklio vaidmenį atlieka aktorius Darius Rakauskas, muzikinei daliai vadovauja muzikologas, Lietuvos pučiamųjų instrumentų orkestro „Trimitas“ vyr. dirigentas Ugnius Vaginis.

Šio sezono teatralizuotas iškilmes finansuoja Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Kultūros, sporto ir turizmo departamentas.

Valdovų rūmų paramos fondas buvo įsteigtas 2000 m. ir skirtas garsinti bei remti Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų atkūrimą.

Daugiau informacijos suteiks Valentina Kazėnaitė, Valdovų rūmų paramos fondo direktorė, tel. 85-261-4063 arba el. paštu fondas@lvr.lt

Valdovų rūmų paramos fondo info

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Goro provincijoje apšaudytas Lietuvos karių patrulis

Goras/Vilnius (ELTA) – Liepos 29 d. Afganistano Goro provincijoje buvo apšaudyti Lietuvos kariai, pranešė Krašto apsaugos ministerija. Patruliavę Lietuvos kariai buvo apšaudyti iš automatinių ir prieš-tankinių ginklų, kai vakare apsistojo nakvynei Goro provincijos Daulat Jaro rajone, už 50 km į Rytus nuo Čagčarano. Patrulio grupė atidengė atsakomąją ugnį. Įvykio metu kariai nenukentėjo.

V. Urbonas pratęsė ekologinį žygį „Vanduo – tai gyvybė“

Vilnius (lrytas.lt) – 53-ejų V. Urbonas vandenyje, kurio temperatūra ties ežero viduriu siekė vos 5 laipsnius, praleido 17 valandų – kartas nuo karto lipdamas pasišildyti ir lydinti katerį.

V. Urbonas perplaukė atšiaurų Baikalo ežerą. lrytas.lt nuotr.

Pradėjęs plaukimą ties bevardžiu kyšuliu Buriatijos Respublikoje Rusijoje, panevėžietis baigė plaukimą ties Uzuro kyšuliu Olchono salo-

Šiuo metu Afganistane Lietuvos vadovaujamoje Goro provincijos atkūrimo grupėje tarnauja tryliktoji Lietuvos karių pamaina, kurios daugumą sudaro Panevėžyje esančio Karaliaus Mindaugo motorizuotojo pėstininkų bataliono kariai. Bataliono kariai misijoje Goro provincijoje dalyvauja jau trečią kartą. Dauguma pamainos karių anksčiau yra tarnavę Balkanuose, Irake, Afganistane.

je. Naktį V. Urbonas praleido kateryje.

Panevėžietis iš viso įveikė 46 kilometrus, o giliausioje ežero vietoje, kur gylis siekia 1,621 m, į vandenį nuleido simbolinę „Gintaro ašarą“ – į Olchono salą Sibire stalinistinio režimo ištremties ir čia žuvusiems lietuviams atminti.

1998 m. pasaulio ultratriatlono čempionas plaukimu per Baikala pratęsė ekologinį žygį „Vanduo – tai gyvybė“. Lietuvis užsibrėžė tikslą per penkerius metus įveikti penkis gėlavandenius ežerus skirtinguose žemynuose, taip siekdamas atkreipti dėmesį į gėlo vandens stygių pasaulyje. V. Urbonas užpernai perplaukė Titicaca Pietų Amerikoje, pernai – Yellowstone Šiaurės Amerikoje. Panevėžiečio plaukimas per Baikala buvo skirtas ir tremties Lietuvoje 70-mečiui paminėti.

Pernai emigravo beveik keturis kartus daugiau žmonių nei užpernai

Vilnius (ELTA) – Per pastaruosius dešimt metų emigravo 204,7 tūkst. Lietuvos gyventojų. Daugiausia – 83,2 tūkst. – žmonių emigravo 2010 metais. Tai beveik 4 kartus daugiau negu 2009 metais, rodo Lietuvos Statistikos departamento duomenys.

Pernai emigravo beveik keturis kartus daugiau žmonių nei užpernai.

Dainiaus Labučio (ELTA)

Migracija yra viena pagrindinių gyventojų skaičiaus mažėjimą Lietuvoje lėmusių priežasčių, kita – mažas gimstamumas, teigiama Statistikos departamento pranešime.

2001–2010 metais 140,5 tūkst. daugiau žmonių emigravo negu imigravo ir mirė 101,9 tūkst. daugiau žmonių

negu gimė kūdikių.

Pernai gimė 35,6 tūkst. kūdikių, tai 1,1 tūkst. kūdikių mažiau negu 2009 metais. Žemiausią lygį gimstamumas pasiekė 2002 metais – 1,000 gyventojų teko 8,6 gimusiojo, kitus septynerius metus – didėjo iki 11 gimusiųjų 2009 metais, o 2010 metais vėl sumažėjo iki 10,8. Per pastaruosius dešimt metų gimė 324,1 tūkst. kūdikių.

2010 metais mirė 42,1 tūkst. žmonių, 1,000 gyventojų teko 12,8 mirusiojo. Aukščiausią lygį mirtingumas buvo pasiekęs 2007 metais – 1,000 gyventojų teko 13,5 mirusiojo, kitus dvejus metus mirtingumas mažėjo. Per pastaruosius dešimt metų mirė 426 tūkst. žmonių.

2011 metų pradžioje mūsų šalyje gyveno 3 mln. 244,6 tūkst. gyventojų. Per pastaruosius 10 metų gyventojų sumažėjo 242,4 tūkst., arba 7 proc.

Per dešimtmetį imigravo 64,2 tūkst. žmonių. 2010 metais daugumą – 4,2 tūkst., arba 79,7 procento, imigrantų sudarė grįžę Lietuvos Respublikos piliečiai, 2001 metais jų buvo 714, arba 15,2 proc.

me nugalėtoju. Gerėjanti V. Aleknos sportinė forma nuteikia viltingai prieš pasaulio čempionatą Pietų Korėjoje. Prieš pergalę Švedijoje V. Alekna laimėjo Lietuvos čempionatą Kaune, tarptautines varžybas Italijoje ir Graikijoje.

Rusija vykdydys stebėjimo skrydį virš JAV

Maskva (ELTA) – Rusijos gynybos ministerija liepos 30 d., šeštadienį, pranešė, kad grupė šalies oro inspektorių atliks oro stebėjimo skrydį virš JAV pagal Atviro dangaus sutartį, skelbia „RIA Novosti“. Tai bus 20-as Rusijos stebėjimo skrydis JAV. Rusija Atviro dangaus sutartį pasirašė šiemet. Pasak Rusijos gynybos ministerijos, Rusijos lėktuvas pakils iš oro pajėgų bazės Cali-

fornia valstijoje ir iš viso nuskris iki 4 tūkst. 250 kilometrų.

Atviro dangaus sutartis JAV prezidento George Bush pasiūlymu buvo pasirašyta 1992 m., o įsigaliojo 2002-aisiais. Pagal sutartį, 34 šalys narės atlieka neginkluotų stebėjimui skirtų lėktuvų skrydžius vienos kitų teritorijose. Taip skatinamas karinių pajėgų ir jų veiklos atvirumas ir skaidrumas.

Kaliningrado sritis gali tapti federaline apygarda

Kaliningradas (ELTA) – Kaliningrade parengtas įstatyminis aktas, pagal kurį šis Rusijos anklavas įgauna atskiros federalinės apygardos statusą.

Kaip rašo „Nezavisimaja gazeta“, ši pasiūlymą per liepos 31 d. susitikimą svarstė Kaliningrado srities gubernatorius Nikolaj Cukanov ir Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev.

Kaip teigiama oficialiajame regione valdžios tinklalapyje, N. Cukanov paprašė D. Medvedev išsaugoti Kaliningrado ypatingosios ekonominės zonos statusą. Pasak N. Cukanov, dabar verslininkai baiminasi investuoti savo lėšas, nes muitinės leng-

vatos pagal Ypatingosios ekonominės zonos įstatymą nustoja galiojusios 2016 metais. D. Medvedev, savo ruožtu, pažadėjo „suteikti dinamikos“ klausimo dėl ypatingojo regiono statuso svarstymui.

Pagal projektą, gubernatoriui turėtų būti priskirtas prezidento administracijos pavaduotojo statusas. Be to, projekto rengėjai nurodo būtinybę atšaukti įvažiavimo vizas į srities teritoriją Europos Sąjungos piliečiams.

Šiuo metu Kaliningrado sritis įeina į Šiaurės vakarų federalinę apygardą. Iš viso Rusijoje yra aštuonios federalinės apygardos.

Kaliningrade siūlomas referendumas dėl atominės elektrinės

Vilnius (ELTA) – Grupės nariai, siekiantys surengti Kaliningrade referendumą dėl naujos elektrinės statybos, sako, kad tai yra ne tik Kaliningrado srities, tačiau ir viso regiono problema: ir Lietuvos, ir Lenkijos, taip pat ir Baltarusijos. Kaliningrado Dūmos deputatas Vladimir Sultanov LR Seimo Europos informacijos biure vykusioje spaudos konferencijoje apgailestavo, kad neįmanoma gauti informacijos apie atominės elektrinės statybos eigą. „Išsiunčiau apie 20 užklausimų asmenims, atsakingiems už statybas, tačiau jau praėjo visi galimi terminai ir jokių atsakymų nesulaukiau“, – sakė jis.

Referendumo grupės pirmininkas Michail Kostiajev teigia, jog atominė elektrinė statoma ten, kur prieš kelerius metus yra buvęs žemės

drebinimas, be to reikėtų įvertinti ir korupcijos galimybę. Referendumo sumanytojai susidūrė su didžiule administracinių kliūčių lavina, kuria siekta apsukinti ir vilkinti referendumą. M. Kostiajev duomenimis, apie 80 proc. Kaliningrado gyventojų yra prieš atominės elektrinės statybą.

Kaliningrado pilietinės organizacijos, ekologiniai judėjimai ir opozicinės politinės partijos sukūrė plačią koaliciją, kuri siekia surengti referendumą Kaliningrado srityje dėl naujos atominės statybų. Jie užduoda valdžiai klausimus, kurie rūpi eiliniams srities gyventojams – saugumas, kaina, mokesčiai, priklausomybė nuo žaliavų, elektros pardavimai, tarša ir onkologija, reaktoriaus aušinimas, alternatyvios energetikos plėtra ir kita.

Atsistatydino Turkijos kariuomenės vadai

Ankara (Reuters-ELTA) – Protestuodami prieš 250 pareigūnų suėmimą dėl tariamai rengiamo sąmokso prieš šalies ministro pirmininko Tajip Erdogan vyriausybę atsistatydino keturi aukščiausios Turkijos kariuomenės vadai. Generalinio štabo vadas Isik Kosaner kartu su armijos, laivyno ir oro pajėgų vadovais atsistatydino liepos 29 dienos vakare.

Sekuliarios kariuomenės ir T.

Nušalintasis Egipto prezidentas bus teisiamas kitur

Kairas (ELTA) – Egipto valdžia nutarė pakeisti vietą, kur vyks nušalintojo Egipto prezidento Hosni Mubarak teismas. Saugumo sumetimais nuspręsta teismą surengti policijos akademijoje Kairo priemiestyje. Teismas prasidės trečiadienį, rugpjūčio 3 dieną. Kartu su nušalintuoju prezidentu prieš teismą stos du jo sūnūs ir buvęs Egipto vidaus reikalų

ministras Habib al-Adly.

Kol kas neaišku, ar galės H. Mubarak asmeniškai dalyvauti teismo salėje. Anksčiau buvo skelbiama, kad buvęs prezidentas serga depresija, yra netekęs daug svorio.

H. Mubarak ir jo du sūnūs kaltinami dėl protesto akcijų dalyvių žūties ir korupcijos.

SPORTAS

Stokholmas (lrytas.lt) – Virgilijus Alekna ir toliau skina pergales. 39 metų lietuvis laimėjo 4-ąjį turnyrą iš eilės. Nors olimpinis ir pasaulio čempionas nepasiekė stubinamo rezultato, jis tapo žymių „Deimantinės lygos“ varžybų 11-ojo etapo Stokhol-

ŠVENTADIENIS

18 Eilinis sekmadienis

Kitas kelias

Br. RAMŪNAS MIZGIRIS, OFM

Išgirdęs, kad Jonas Krikštytojas miręs, Jėzus laiveliu nuplaukė į dykvietę, į vienumą. Minios sužinojo ir iš miestų pėsčiomis nusekė paskui. Kai išlipo į krantą ir pamatė daugybę žmonių, Jėzui pagailo jų, ir jis išgydė jų ligonius. Atėjus vakarui, prisiartinio mokiniai ir tarė: „Vietovė tuščia, ir jau vėlus metas. Atleisk žmones, kad, nuėję į kaimus, nusipirktų maisto.“ Jėzus atsakė: „Nėra reikalo jiems iš čia eiti. Jūs duokite jiems valgyti.“ Jie atsiliepė: „Mes čia teturime penkis kepalukus duonos ir dvi žuvis“. Jėzus tarė: „Atneškite man juos.“

Ir, liepęs miniai susėsti ant žolės, jis paėmė penkis kepalukus ir dvi žuvis, pažvelgė į dangų, sukalbėjo palaiminimą, laužė ir davė mokiniams, o tie dalijo žmonėms. Visi valgė ir pasisotino. Ir surinko nulikusius kąsnelius, iš viso dvylika pilnų pintinių. O valgytojų buvo apie penkis tūkstančius vyrų, be moterų ir vaikų. (Mt 14, 13-21)

Duonos padauginimas penkiems tūkstančiams vyrų, neskaitant moterų ir vaikų, yra vienintelis Jėzaus stebuklas, kurį aprašo visos keturios evangelijos. Pagrindinė priežastis, dėl kurios šis įvykis minimas visose evangelijose, kreipia į būsimą Eucharistiją ir galutinę Dievo Karalystės puotą (Mt 8, 11; 26, 29). Be to, žvelgiama ir atgal – į praeitį: Izraelis maitinamas mana dykumoje išėjimo iš Egipto metu (plg. Iš 16). Judėjai tikėjosi, kad tas stebuklas bus pakartotas Mesijo amžiuje.

Kodėl dabar padaroma tai, kas anksčiau buvo atmesta kaip gundymas (Mt 4, 3–4)? Čia aptinkame trys svarbius dalykus. Pirma, žmonės atėjo išgirsti Dievo žodžio, teisingų pamokymų savo gyvenimui. Antra, duonos prašoma iš Dievo. Nors maistas yra mūsų darbo vaisius, bet jis vis tiek lieka Dievo dovana, kurios dera Jo prašyti dėkojant. Tokia yra prasmė laiminti valgį krikščionių šeimose.

Galiausiai esminė stebuklo dalis yra abipusis pasirengimas dalytis. Dievo klausymasis ir malda tampa gyvenimu su Dievu, ir tai veda nuo tikėjimo prie meilės, prie kito asmens atradimo. „Tėve mūsų“ maldoje prašome: „Kasdienės mūsų duonos duok mums šiandien.“

Atkreipkime dėmesį, jog čia kalbama apie „mūsų“ duoną. Niekam nevalia galvoti vien apie save. Meldžiamės mūsų duonos, vadinasi, ir duonos kitam. Kas duonos turi apsciai, tas kviečiamas dalytis. Šventasis Jonas Auksaburnis († 407) pabrėžia, kad „kiekvienų duonos kąsniu kažkaip atsikandama visiems priklausančios duonos, pasaulio duonos“.

Mokiniai pataria Jėzui paleisti žmones, kad jie galėtų, nuėję į kaimus, nusipirkti maisto. Bet Jėzus atsakė: „Jūs duokite jiems valgyti.“ Tai nereiškia, kad Jėzus prašo savo mokinių padaryti stebuklą. Jis prašo

padaryti tai, ką jie gali: sudėti bendrai, ką kiekvienas turi, ir tai padalinti. Aritmetiniu požiūriu, dauginimas ir dalijimas yra du skirtingi veiksmas, tačiau šiuo atveju – tas pats dalykas. Nėra „padauginimo“ be „pasidalijimo“.

Pirmaisiais Bažnyčios amžiais, švenčiant Eucharistiją, ryšys tarp materialios ir dvasinės duonos buvo aiškiai regimas. Viešpaties vakarienė, vadinama „agape“ (gr. „nesavanaudiška meilė“), vykdavo broliško valgymo metu, dalijantis tiek kasdiene duona, tiek ir Eucharistine duona. Todėl būdavo nesuprantami ir papiktinantys skirtumai tarp tų, kas nieko neturėdavo valgyti, ir tų, kurie ne tik prisivalgydavo, bet ir „prisigerdavo“ (1 Kor 11, 20–22). Šiandien Eucharistija nebešvenčiama bendro valgymo kontekste, tačiau kontrastas tarp tų, kurie turi perteklių, ir tų, kurie neturi to, kas būtina, nėra niek nesumažėjo, priešingai, įgavo tarptautinį mastą.

Šio sekmadienio Evangelijos pabaigoje pastebima, kad, visiems pavalgius ir pasisotinus, nulikę kąsneliai buvo surinkti. Mes gyvename Vakarų visuomenėje, kur švaistymas akivaizdus, o gebėjimas solidarizuotis ir dalintis – nežymus. Skandalingiausias eikvojimas pastebimas mitybos srityje. Pagal JAV Žemės ūkio ministerijos tyrimus, atliktus šio amžiaus pradžioje, ketvirtadalis maisto produktų kasdien iškeliauja į šiukšlyną, jau nekalbant apie tai, kiek sunaikinama sąmoningai, dar net nepasiekus prekybos centrų, kad tik maisto kaina nenukristų rinkoje. Kaip galime kaltinti Dievą, kad jis pakankamai nesuteikia visiems duonos?

Šiame duonos padauginimo įvykyje į akis krinta du skirtingi dalykai, galbūt ir atskleidžiantys žmogaus vidinės moralės negalią. Viena vertus, prisimenamas duonos ir gyvenimo poreikis, kuris yra daugybės žmonių minioje: „penki tūkstančiai“ – gyvenimo alkstančios žmonijos simbolis. Kita vertus, penki duonos kepalukai ir dvi žuvys yra visiškas menkniekis, palyginti su poreikiu. Juk paėmę penkis duonos kepalukus ir dvi žuvis ir juos išdaliję žmonėms, rezultata vis dėlto gausime nekoki: visi liektų alkani.

Evangelija numato kitą kelią. Penki duonos kepalukai ir dvi žuvys, užuot nunešti žmonėms, yra atnešami Jėzui, ir iš Jėzaus keliauja žmonių link. Šis kelias pasiekia tikslą: penkiaisia duonos kepalukais ir dviem žuvimis pamaitinama minia ir net lieka regimas pertekliaus ženklas – dvylika pintinių duonos gabaliukų.

Mes nesugebame patenkinti gyvenimo, vilties, meilės, teisingumo alkio, kuris yra žmogaus širdyje. Mums nepavyksta, nes tai, ką turime, yra labai nedaug. Tačiau, kaip sako Evangelija, jei tą truputį, kurį turime, nunešame Viešpačiui ir po to bandome padalyti, tada šis truputis, kurį turime, tampa pakankamas ir jo net dar lieka.

Delfi.lt

Karališku laivu Viduržemio jūra!

STASĖ E. SEMĖNIENĖ

Nr. 11

Vis dėlto pati statyba vyko vėžlio greičiu, nes ji buvo paremta atskirų asmenų aukomis. Ogi ir pats A. Gaudi dažnokai šmaikštaudamas kartoją, jog jo kantrus klientas nė nemėgina jo skubinti. Pamaldusis ispanas savuoju klientu turėjo omenyje Dievą. O be to, jau ir taip lėtą statybą pertraukė Ispanų pilietinis karas. Tiktai 1950 m. bažnyčios statyba vėl pajudėjo. Žymūs meno bei architektūros žinovai tvirtino, jog Sagrada Familia – A. Gaudi sėdevras!

Prieš 37 metus su trimis mažamečiais berniukais laipiojome dar nebaigtos Sagrada Familia bažnyčios bokštais, norėdami iš smalsumo pamatyti gražius miesto vaizdus iš pačių aukštybių. O ši kartą mus didžiai nustebino mažoji bambliukė, pastebėjusi, jog suprato ir netgi įvertino Barcelona miesto grožį. Užsirioglinusi ant laivo palangės ir žvelgdama į jūros pakrantėje išsitiesusį, saulės spindulių nušviestą Barcelona miestą, švelniai, jautriai ir skambančiu balseliu kalbėjo: „Man patinka Barcelona, norėčiau čia pasilikti!“

Monaco laukia naujos
princesės!

Iš Ispanijos per visą naktį plaukdam į Viduržemio jūrą, ankstyvą rytą pasiekėme Monte Carlo, Monaco, pūpsančio gražiausioje žemės dalyje – ant aukštokos kalvos, žvelgiančios į žaviausią vaizdą – Viduržemio jūros saulėje paskendusią įlanką pasaulinio garso Riviera kurorte.

Šioji kunigaikštystė yra valdoma vien tiktai princo, nes taryba buvo panaikinta 1930 metais. O šiuo laiku toji kilmingoji valstybė tiksete tiksi visų monakiečių seniai laukiamą malonia sensacinga naujiena – jų valdovas, aciū Dievui, pagaliau paskelbė per žiniasklaidą apie savo sužieduotuves! Ir mes čia bandysime pradėti nuo šio istorinio, gerokai pavėluoto įvykio.

„Drauge“ perskaitėme trumpą žinutę, jog Monaco kunigaikštis Albert susižiedavo. Iš nustebimo akių lėliukės net išsiplėtė. Nuo kurio laiko princas Albert virto kunigaikščiu? Kaip galėjome tokią svarbią permainą pražiopsoti?! Juk paskutinis Monaco valdovas ir mirė su princo Rainier titulu. Ar tai redak-

torės išmislas, ar jos neištaisyta iš Lietuvos atskridusi žinia? Pradėjus naršyti po internetą nieko panašaus nerasta.

Monaco karališkieji rūmai pranešė, jog Monaco princas Albert, 52 metų amžiaus, susižiedavo su 32 metų amžiaus Pietų Afrikos buvusią olimpine plaukike Charlene Wittstock. Jaunoji pora pažįstama nuo 2000 metų. Lieknutė blondinė Charlene tais metais dalyvavo Sydney olimpiadoje, tačiau jokių medalių nelaimėjo. Nors vieneriais metais anksčiau „All Africa“ žaidynėse 100 metrų laisvo stiliaus plaukime ji iškovojo aukso medalį.

Prieš persikeldama gyventi į Monaco prieš ketverius metus, 2006 metais, Charlene Afrikoje buvo mokytoja. Per tuos pastaruosius metus jiedu labai artimai draugavo. O kai porėlė nuvyko kartu į Stockholm dalyvauti Švedijos sosto įpėdinės princesės Viktorijos sutuoktuvėse, spėliojimai pasklido po visą turtingą kunigaikštystę. O gal gi įvyks stebuklas ir monakiečiai susilauks iš „amžinojo viengungio“ santuokos? Visų lūkesčiai išsipildė – Albert atskleidė, jog jų vestuvės įvyks 2011 m. vasarą.

Būsimam uošviui princas
„nice chap“

Tuo tarpu būsimos princesės tėvas Michael Wittstock pokalbyje su Johannesburg dienraščiu „The Star“ pasigyrė, kad princas Albert paskambino telefonu jam į namus, prašydamas jo dukters rankos, o taip pat tėviško palaiminimo jiems susižieduojant. Tėvas neiškentė neapibūdinės būsimos žento, pridėdamas, kad Albert yra „nice chap“!

Gyvas princesės
Grace šlovinimas

Albert būsimos sutuoktuvės bus pirmos valdančiojo princo labai iškilmingai atšvėstos vestuvės Monaco kunigaikštijoje nuo to laiko, kai Hollywood žvaigždė aktorė amerikietė Grace Kelly ištekėjo už Albert tėvo princo Rainier III 1956 metais. Princesė Grace žuvo automobilio avarijoje 1982 metais, palikdama gražią šeimą tragiškame liūdesyje.

Bus daugiau.

Puošnios Monte Carlo uosto jachtos.

Michael Etzwiler nuotr.

SPORTAS

PAUL TRIUKAS

„Copa America“ laimėjo Urugvajaus rinktinė

Praėjusias 24-ias dienas Argentinoje vykusį futbolo čempionatą „Copa America“ laimėjo Urugvajaus futbolininkai. Čempionato baigiamosiose varžybose Urugvajaus rinktinė, susitikusi su Paragvajaus rinktine, nugalėjo priešininkus rezultatu 3:0. Abi baigiamosiose rungtynėse žaidusios rinktinės ketvirtfinalyje išstūmė stipresnes komandas. Urugvajiečiai po baudinių serijos palaužė šeimininkės Argentinos rinktinę, o

paragvajiečiai, taip pat po baudinių serijos, namo išsiuntė Brazilijos rinktinę. Bronzos medalius iškovojo Peru rinktinė 4:1 įveikusi Venezuelos rinktinę. Naudingiausiu čempionato žaidėju pripažintas Urugvajaus rinktinės žaidėjas L. Suarez, čempionato metu įmušęs 4 įvarčius. 5 įvarčius įmušęs Peru rinktinės žaidėjas Paolo Guerrero iškovojo auksinį batelį.

Vokietijos didįjį apdovanojimą laimėjo L. Hamilton

Praėjusios savaitės pabaigoje 16-tą pergalę savo karjereje iškovojo britas Lewis Hamilton.

Lewis Hamilton

Lenktynių metu pirmoji vieta keitėsi ne vieną kartą, pirmąją vietą L. Hamilton užsitikrino tik po to, kai Fernando Alonso nesugebėjo po techninio aptarnavimo sustojimo išsaugoti savo vietos. Ispanas liko antras. M. Webber pirmą kartą šiais metais

lenktynes baigė prieš savo komandos draugą Sebastian Vettel, iškovodamas trečią vietą. Čempiono vardą ginant S. Vettel liko ketvirtas, pirmą kartą ši sezoną jis neužlipo ant apdovanojimų pakylas. Penktas lenktynes baigė Felipe Massa, šeštasis – Adrian Sutil, septintasis – Nico Rosberg, aštuntasis – Michael Schumacher, devintasis – Kamui Kobayashi, dešimtas – Vitaly Petrov. Likus devyniems etapams iki čempionato pabaigos, įskaitytoje vis dar pirmąją S. Vettel, turintis 216 taškų. M. Webber užima antrą vietą ir atsilieka 77-iais taškais (139 tšk.), L. Hamilton (134 tšk.), F. Alonso (130 tšk.), J. Button (109 tšk.). Kitos lenktynės vyks Vengrijoje liepos 31 dieną.

„Tour de France“ laimėjo C. Evans

Cadel Evans.

Reuters nuotr.

Pastarąsias tris savaites Prancūzijoje vyko legendinės dviračių varžybos „Tour de France“, kurias šiais metais pirmą kartą laimėjo Australijos dviratininkas. 34-erių metų Cadel Evans geltonuosius marškinėlius šių metų „Tour de France“ apsivilko tik po priešpaskutiniojo etapo. 20-ame, asmeniniame laiko etape jis užėmė antrąją vietą, tačiau jo pasiektas rezultatas lėmė, jog jis iš trečiosios vietos bendroje įskaitytoje pakils į pirmąją. 19-ajame etape geltonuosius marškinėlius užsivilko ir tik viename etape juos vilkėjo Andy Schleck. Jis 20-ajame etape užėmė vos keturiolikąją vietą. Paskutinįjį, 21-ąjį, etapą nelenktyniaujama. Tai – nerašyta taisyklė.

Visi lenktynininkai važiuoja Paryžiaus gatvėmis, o jau artėjant prie baigiamosios tiesiosios linijos prasideda sprintas, kurio metu paaiškėja etapo nugalėtojas. 21-ąjį etapą laimėjo britas Mark Cavendish, kuris šių metų varžybose laimėjo net 5 etapus. „Astana“ komandai atstovaujantis Tomas Vaitkus paskutiniajame etape užėmė net aštuntą vietą. „Tour de France“ varžybas šiais metais laimėjo C. Evans, laimėjęs prieš antrąją ir trečiąją vietose likusius brolius Andy ir Franch Schleck. Ketvirtas liko prancūzas Thomas Voeckler, o penktą vietą užėmė čempiono vardą praradęs Alberto Contador. Lietuviai Tomas Vaitkus ir Ramūnas Navardauskas užėmė 140-tą ir 157-tą vietas.

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

Vilniuje vėl vyks „Velomaratonas“

Rugpjūčio 21-ą dieną Vilniuje vyks antrą kartą rengiamos dviračių varžybos „Velomaratonas“. Vilniaus senamiesčio gatvėmis nutiestas kelias pernai atlaikė kelis tūkstančius dalyvių, o šiemet rengėjai planuoja surengti didžiausias dviračių varžybas Baltijos šalyse. Varžybų dalyviai skirstomi į tris grupes: vaikų, mėgėjų ir sportininkų. Vaikų grupėje dalyvauja berniukai ir mergaitės, gimę 2001-aisiais ir vėliau, o visi, gimę 2000-aisiais ir anksčiau, kviečiami į mėgėjų arba sporti-

ninkų grupę. Užsiregistruoti galite ir jūs, jeigu būsite Vilniuje. Tereikia apsilankyti varžybų oficialiame tinklalapyje (www.velomaratonas.lt) ir surasti registracijos nuorodą. Varžybas rengia Nacionalinis automobilių klubas, pagrindinis jų organizatorius – lenktynininkas Benediktas Vanagas. Šios varžybos dar negali lygintis su „Tour de France“, tačiau tai geras pasiruošimas prieš „EuroBasket 2011“ ir vienas žingsnis arčiau prancūzų.

Yao Ming paskelbė apie karjeros pabaigą

Praėjusios savaitės viduryje kinas Y. Ming Šanchajuje (Kinija) vykusioje spaudos konferencijoje teigė, jog baigia krepšininko karjerą. 229 cm ūgio krepšininkas dėl kairės kojos lūžio praleido visą 2009–2010 metų NBA sezoną ir praėjusį sezoną sužaidė vos penkias rungtynes. Koją kinas susilaužė dar 2009 metų NBA

atkrinamųjų varžybų antrame rate. 30-ties metų vidurio puolėjas profesionalią karjerą krepšinyje pradėjo vos 17-os metų, apsivilkęs Šanchajaus „Sharks“ komandos marškinėlius. Po penkių sezonų Kinijos krepšinio lygoje (CBA) 2002 metais Y. Ming „Sharks“ nuvedė iki čempionų titulų. Baigiamosios serijos metu kinas pelnydavo net po 38,9 taško ir atkovodavo net po 20,2 kamuolio. Tais pačiais metais jį pirmuoju šaukimu NBA naujokų biržoje pakvietė „Houston Rockets“ komanda, kurioje jis praleido visus devynis sezonus. NBA lygoje Y. Ming per 486-ias reguliariojo sezono rungtynes pelnydavo po 19 taškų, atkovodavo po 9,2 kamuolio. Lieka tik pasvajoti, kokie vidurkiai būtų buvę ir kiek NBA titulų Y. Ming būtų iškovojęs, jeigu visą karjerą būtų žaidęs be traumų.

Yao Ming.

APF nuotr.

Lietuvoje įsteigta pirmoji Prezidentinė biblioteka-muziejus

RENATA NOVOGRECKAITĖ

Po apsilankymo Jungtinėse Amerikos Valstijose Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) akademikai pasiūlė steigti pirmąją Prezidentinę biblioteką-muziejų Lietuvoje. Kauno miesto tarybai pritarus, 2011 metų vasario 15 dieną buvo pasirašyta pirmoji Viešosios įstaigos Prezidento Valdo Adamkaus Prezidentinės bibliotekos-muziejaus steigimo sutartis. Ją pasirašė prezidentas Valdas Adamkus, Kauno miesto meras Andrius Kupčinskas ir VDU rektorius Zigmas Lydeka. Biblioteka-muziejus bus įkurta istoriniame pastate, kuriame pirmosios Lietuvos nepriklausomybės metais dirbo Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija (S. Daukanto g. 25, Kaune).

VDU ir prezidento ryšiai

Prezidentas V. Adamkus yra VDU Atkūrimo tarybos garbės narys, VDU garbės daktaras ir VDU Tarybos pirmininkas. „V. Adamkus aktyviai dalyvavo atkuriant VDU, šį universitetą matė be stereotipų, dinamišką, kuriame buvo galima kurti, ieškoti. Jau keletą kartų prezidentas lankėsi VDU ir skaitė viešas paskaitas studentams, dalijosi per gyvenimą sukaupia patirtimi. V. Adamkus prisidėjo ir prie VDU Lietuvių išeivijos instituto atsiradimo. Prezidento domėjimasis universiteto gyvenimu, jo parama ir rūpestis buvo jaučiami nuo atkūrimo iki pat dabar, jam tapus VDU Tarybos pirmininku“, – apie VDU ir prezidento V. Adamkaus ryšius pasakojo universiteto rektorius Lydeka.

Bibliotekos-muziejaus turtai

Biblioteką-muziejų nutarta steigti Kaune neatsitiktinai – čia prezidento V. Adamkaus gimtinė, praleisti pirmieji metai mokyklos suole. Daugiau kaip 200 kv. m. plotą užimsiančioje bibliotekoje-muziejuje bus saugomos V. Adamkaus visuomeninės ir politinės veiklos palikimas. Bibliotekoje bus saugomi prezidento asmeniniai archyvai, svarbūs ne tik Lie-

tuvos, bet ir emigracijos istorijos tyrinėjimams. VDU rektorius biblioteką-muziejų išivaizduoja kaip gyvą, dinamišką erdvę, į kurią ateinama, skaitoma, diskutuojama, tirama, studijuojama. Pats V. Adamkus sakėsi bibliotekai atiduosiąs asmeninius laiškus iš jaunystės, nuotraukas, visuomeninės veiklos dokumentus, asmeninę biblioteką, surinktus meno kūrinius iš viso pasaulio. Dešimties metų prezidentavimo dokumentai, pasirašytų sutarčių, pasiūlytų ir priimtų įstatymų kopijos bus sukauptos vienoje vietoje, kad ši informacija būtų išsaugota ateities kartoms, istorikams, studentams.

tumus kalbėjo Prezidentinės bibliotekos-muziejaus steigėjų paskirtas vadovas Arūnas Antanaitis.

Prezidentinės bibliotekos-muziejaus reikšmė

Bibliotekos-muziejaus veiklos tikslai: V. Adamkaus visuomeninės ir politinės veiklos palikimo saugojimas ir pristatymas visuomenei, intelektualinio palikimo publikavimas bei sklaida; prezidento visuomeninės ir politinės veiklos tyrimai, tyrimų skatinimas ir rėmimas, stipendijų Valdo Adamkaus veiklos tyrėjams steigimas. „Prezidentinės bibliotekos

Lietuvos vidaus ir užsienio politika rezidento V. Adamkaus kadencijų 1998–2009 m. metu.“

Reikalinga parama

Tiksli data, kada biblioteka-muziejus atvers duris visuomenei dar nėra žinoma. Nors buvo gautas patatas iš Kauno miesto savivaldybės, tačiau jis neatidėliotinai reikalauja remonto. „Šiuo metu vyksta formavimų tvarkymai, renkami žmonės bibliotekos-muziejaus valdybai, baigiama burti savanorių komanda. Kadangi biudžetinės lėšos nebus naudojamos bibliotekos-muziejaus reikmėms, pirmiausia planuojame užsiimti finansų paieška – privačių rėmėjų lėšos bus svarbiausias šios įstaigos finansinis šaltinis. Surinkus lėšas bus pradėta bibliotekos-muziejaus pastato atnaujinimas, rengiamos archyvo patalpos, nedidelės salės paskaitoms ir renginiams“, – apie artimiausius darbus kalbėjo Prezidentinės bibliotekos-muziejaus vadovas A. Antanaitis.

Lietuvoje nėra Prezidentinių bibliotekų steigimo tradicijos. Baiminamasi dėl ilgai užtruksiančios paramos paieškos Prezidentinės bibliotekos-muziejaus atnaujinimui. „Prezidentinės bibliotekos sąvoka yra aiški ir suprantama Amerikos lietuviams. Tikriausiai daugelis jų ne kartą yra buvę prezidentinėse bibliotekose. Tuo tarpu Lietuvoje šis modelis yra visiškai naujas dalykas. Visų pirma, Lietuvoje nėra prezidento paveldo išsaugojimo tradicijos, tad ši Prezidentinė biblioteka-muziejus yra naujos tradicijos kūrimo pradžia. Perimame šį modelį iš JAV, nes manome, kad ši tradicija, patikint istorinį paveldą universitetui ir jam dirbant su studentais, moksleiviais, visuomene, yra teisinga. Tačiau bijome numatyti, kaip greitai pavyks surinkti reikiamas lėšas pastatui atnaujinti. Mums yra brangi kiekvieno lietuvių, kuriam brangūs prezidento V. Adamkaus politikos, kultūriniai idealai, dovana ir auka“, – kalbėjo A. Antanaitis.

Prezidentinės V. Adamkaus bibliotekos-muziejaus rėmėjų aukų laukiama žemiau nurodyta sąskaita. Svarbus kiekvieno indėlis. Viešoji įstaiga Prezidento Valdo Adamkaus biblioteka-muziejus (LT65 7044 0600 0769 1028; AB SEB bankas; BIC CBVI LT 2X).

Renata Novogreckaitė – Vytauto Didžiojo universiteto Žurnalistikos magistrantūros studentė.

Iš kairės: Zigmas Lydeka, Valdas Adamkus ir Andrius Kupčinskas.

Jono Petronio (VDU) nuotr.

Vadovaujantis Amerikos prezidentinių bibliotekų principu, Lietuvos muziejuje planuojama turėti ir oficialių priėmimų metu vilkėtus rūbus, bandomas atkurti autentiškais baldais prezidento darbo kambarys. „Pats populiariausias rodinys Prezidentinėse bibliotekose JAV – lėktuvų ekspozicijos ir pirmosios ledi suknelės. Kadangi V. Adamkus savo lėktuvo neturėjo, tai prižadėjo muziejui padovanoti Almos Adamkienės per oficialius priėmimus vilkėtas suknelas“, – apie muziejaus ypa-

atsiradimas yra reikšmingas tiek Kaunui ar Lietuvai, tiek pasauliui. Biblioteka-muziejus buvo įsteigta ne prezidentui ar universitetui, bet pasaulio lietuviams, visiems žmonėms, kuriems Lietuva įdomi. Atkurtos Lietuvos laikotarpis gausus įvykių, žmonių prasme, ir jei dabar to neišsaugosime, ateityje gali būti mėginama interpretuoti ar net spekuliuoti informacija – norima kuo daugiau išsaugoti ir palikti ateičiai“, – apie bibliotekos-muziejaus reikšmę kalbėjo VDU rektorius.

Apie Prezidentinės bibliotekos-muziejaus reikšmę studentams kalbėjo jos vadovas, VDU doktorantas A. Antanaitis: „Ši institucija kuriama tam, jog studentai būtų paskatinti rinktis Lietuvių išeivijos studijas, tirti išeivijos literatūrą, menininkus, organizacijas, politines veiklas, pačią bendruomenę. Tikimės, jog šioje bibliotekoje-muziejuje sukaupta medžiaga paskatins studentus domėtis

Gražindami „Draugo“ pokylio loterijos bilietėlių šaknelės aukoj: 70 dol. Gražina Damijonaitis, Willowbrook, IL; Vida Kuprytė, Riverside, IL; Gediminas ir Sigita Damašius, Libertyville, IL; Nemira Šumskienė, Chicago, IL; Mindaugas L. Griauzdė, Riverside, IL; Henrikas Laucius, Union Pier, MI.

Nuoširdžiai dėkojame už paramą laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti.

SIŪLO DARBĄ

Immediate Positions available for **CDL/Mover** for **Skokie** based household goods moving company. Good pay & benefits available. Must be at least 21 years of age. Call Jacob 847-980-0906

SPA Constantine grožio salonui reikalingi terapistai, estetikos ir manikiūro specialistai.
Tel.: **708-805-2696**, Penny

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Ką veikti Lietuvoje vasarą Miško uogos ir Botanikos sodas

ANDRIUS KRIAUČIŪNAS

Šiame straipsnyje yra du maži straipsneliai. Vienas – apie miško uogas ir kaip aš jas rinkau, o kitas – apie Vilniaus universiteto Botanikos sodą. Šis yra mano paskutinis straipsnis iš Lietuvos – mano atostogos čia jau baigiasi.

Šią vasarą aš rinkau ne tik namines, bet ir miško uogas. Man labai patinka rinkti miško uogas. Mano močiutė gyvena kokios penkios minutės nuo miško. Tai mes į pamiškę einame beveik kiekvieną dieną. Mes ten renkame avietes, bet vieną kartą rinkome ir mėlynės. Mes avietes rinkome močiutei – vaistams žiemai. Iš tų uogų išėjo vienas su puse litro uogienės. Mes kartais ir valgome tų uogų. Jos labai skanios ir saldžios. Renkant reikia saugotis erkių ir gyvačių. Sako, jų čia yra, bet aš nemačiau. Mano tėtis matė vieną gyvatę prie mūsų namų, tad gyvačių ir erkių Lietuvoje tikrai yra.

Dabar keliaukime į Botanikos sodą Kairėnuose. Apie Botanikos sodą daug žmonių gali nežinoti. Jis yra labai gerai sutvarkytas ir labai gražus. Parašysiu šiek tiek faktų apie tą sodą. Informaciją parinkau iš knygutės, pirktos Botanikos sode.

Ten yra apie 30 lankytinos ha žemės ploto, bet iš viso jie turi apie 191 ha. Tai labai daug. Jie turi ir mažą japonišką sodą, kuris buvo įkurtas 2003 metais, Japonijos ambasada padėjo jį įkurti. Jis yra pusės ha pločio. Botanikos sodą finansiškai rėmė Vilniaus miestas. Nors sodas įkurtas 2003 metais, jis vis dar statomas ir statomas. Pirma mes nuėjome į arkilę, kur vyksta įvairios parodos ir

koncertai.

Botanikos sode yra Kairėnų dvaras (jis istoriniuose šaltiniuose minimas nuo 1545 m.). Tada dvarą valdė ir suformavo parką didikai Isaikovskiai. Po to dvarą valdė Sapiegos ir kiti didikai. Prie dvaro liekanų yra mažas ežeriukas, kur jų laikais buvo baseinas. Toliau yra rožynas, pradėtas kurti 1996 m. Šį projektą parėmė Amerikos gamtos saugos organizacija. Vienas iš man įdomiausių dalykų buvo vienas fotelis, kuris stovėjo ant platformos ežero viduryje. Tuo metu ant jo šokinėjo varnos. Matėme labai įdomų ir didelį parduotuvės vežimą, padarytą iš medžio. Jis buvo labai didelis, daug kartų didesnis už patį žmogų. Ten yra ir šaltinis. Tą dieną, kada mes ten buvome, sode matėme tris vestuvinių poras ir vienas krikštynas. Jie fotografavosi, grožėjosi gėlėmis. Ten galima net joti arkliu arba asiliuku.

Buvo ir graži kavinė, įrengta buvusiam dvaro malūne. Taip pat ten yra daug suoliukų, kur gali atsėsti ir pailsėti. Matėme ir tokį mažą namuką salos viduryje. Tas namukas vadinasi pavėsinė, kur gali taip pat pailsėti.

Savo laiku Kairėnai buvo svarbus Vilniaus visuomenės gyvenimo centras. Čia veikė mėgėjų teatras ir orkestras. Šis Botanikos sodas yra labai išpūdingas, aš net ne viską parašiau apie jį. Būtinai apsilankykite jame ir viską pamatykite.

Linkiu jums visiems geros vasaros pabaigos. Iki malonių susitikimų kitą vasarą Lietuvoje!

Andrius R. Kriaučiūnas – 12-metis „Draugo“ bendradarbis, šią vasarą atostogas leidžiantis Lietuvoje.

A † A

v. s. fil. JOLANDAI KERELIENEI

iškeliavus į Amžinybę, reiškiame gilią užuojautą Maironio lituanistinės mokyklos (Lemont, IL) direktorei SVAJONEI KERELYTEI, ALFONSUI KERELIUI, draugovės „Sietuva“ draugininkei, v. s. fil. VILIJAI KERELYTEI, visiems giminėms ir artimiesiems.

Čikagos lituanistinės mokyklos mokytojai, mokiniai ir tėvų komitetas

In memoriam Jadvygai Montvilienei

Atkelta iš 5 psl.
Man ar kitam kaimo žmogui tas sumažinimas 50 litų – gal kaip peilis po kaklu, bet kodėl visiems kerpama vienodai? Gyvenu prie didelio kelio ir matau pralekiančias mašinas, kur kainuoja gal milijonas. Per televizorių rodo tviskančius rūmus, vestuves dvaruose ir pasakojimus apie prabangų stilių. Lietuva – tai valstybė turtiniams ir tinginiams. Kodėl Amerikoje turtingi moka didesnius mokesčius, o Lietuvoje – ne? Todėl, kad tik žodžiais sakoma, kad Lietuva – žmonių valstybė, o iš tikrųjų ją valdo turtuoliai. Ar tokią valstybę mums žadėjote?

Atsigręžkite į žmones ir kaimą. Baigiame išsigimti – jau kaimiečiai nebelaiko net gyvuliukų. Nes žino – Europa moka už nieko neveikimą. Ar ilgai? Ir kas bus po to, kai nebemokės? Bedarbių pilnos biržos, bet jaunimas irgi mato – gal geriau nedirbti, prastesnio darbo neims. Visos mokyklos ruošia tik direktorius (ne stalius, ne mūrininkus, ne vairuotojus), o kai direktoriauti negauna, tie vaikai visai pasimeta.

Šią vasarą gydytojai pagavo ir paguldė į Daugų slaugos ligoninę. Po mėnesio neištvėriau – geriau ūkyje, nei būti išlaikytine. Nors dėl amžiaus jau namuose sunku. Net ir maisto nepasidarau. O slaugos pinigų niekas neduoda – rajonuose globos valdinin-

kai prigrąsdinti nešvaistyti. Taupo vėl mūsų sąskaita.

Dėl savo amžiaus kitos valdžios ir kito prezidento, matyt, nesulauksiu. Labai norėčiau gyventi geriau ir ramiau prie Jūsų. Gal ir prie Kubiliaus, nors iš jo jau nieko nesitikiu. Pamačiau – kai kalba su žmonėmis, į akis nežiūri.

Linkiu Jums sėkmės – jeigu šitą laišką skaitysite.

Jadvyga Montvilienė
Andriūnų kaimas, Varėnos seniūnija, Varėnos rajonas, tel. 48943

Tuo telefonu galima jau neskambinti. Po Jadvygos mirties jį atjungė. Bet staiga atsiminiau vienus paskutinių jos žodžių: „Jeigu turėsi progos, padėkok Mazaliauskienei iš Varėnos socialinio skyriaus – tai nuostabi moteris...“

Danutė Mazaliauskienė tikrai dirba Varėnos rajono savivaldybės socialinės paramos skyriaus vedėja. Jos nepažįstu, bet Lietuvoje tikriausia yra ne vienas geras žmogus, kuris dirba ne vien už pinigus ir kuriam galima dėkoti net iš ano pasaulio. Ačiū Jums, Danute, už dėmesį Jadvygai ir jos bendraamžiams. Lietuvoje ne viskas juoda.

Vilius Kavaliauskas – Lietuvos žurnalistas, kolekcininkas.

Džukės močiutės dokumentai ir nuotraukos straipsnio autoriaus buvo rodomi Lietuvos ordinų parodoje Maskvoje ir Madride.

- V. & R. Siliūnai, gyvenantys Riverside, IL, suprasdami nelengvą „Draugo“ finansinę padėtį, paaukojo 100 dol. Už paramą laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti tariame nuoširdų ačiū.

Grazina Vitas, gyvenanti Chicago, IL kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Labai dėkojame.

Eugene Stonikas, gyvenantis Flossmoor, IL dar metams pratęsė „Draugo“ prenumeratą ir atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdus Jums ačiū.

Gina Skučas, gyvenanti San Antonio, TX dar metus skaitys „Draugą“. Leidybos išlaidoms sumažinti paaukojo 100 dol. Nuoširdus Jums ačiū.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **JAV LB apylinkės Socialinių reikalų** skyrius Lemonte rugpjūčio 3 d., trečiadienį, 1 val. p. p. kviečia visus į dokumentinio filmo „Kudirkos Naumiestis“ peržiūrą. Miestelis pavadintas rašytojo, vieno iš pagrindinių tautos atgimimo didžiavyrių ir Lietuvos himno autoriaus Vinco Kudirkos garbei. Matysite 3 filmo dalį. Filmai rodomi PLC skaitykloje.

■ **Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) penktadienį, rugpjūčio 5 d., 7 val. v. bus rodomas Edvins Snor dokumentinis filmas „The Soviet Story“ (2008). Filmas taip pat bus rodomas rugpjūčio 6–11 dienomis 12 val. p. p. Įėjimas – 5 dol. Daugiau informacijos teikiama internetinėje svetainėje www.balzekasmuseum.org arba tel. 773-582-6500.

■ **Šv. Kazimiero kongregacijos seserys**, meldžiasi, kad kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta Palaimintąja ir kviečia visus rugpjūčio 6 d. 9:30 val. r. dalyvauti šv. Mišiose Motiniškame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. Mišias aukos tėvas Antanas Saulaitis, SJ. Po Mišių – kavutė.

■ **Cicero Šv. Antano parapija (1510 S.** 49th Court, Cicero, IL 60804) rugpjūčio 14 d., sekmadienį, po lietuviškų 9 val. r. šv. Mišių kviečia švęsti Žolinę.

■ **Rugpjūčio 14 d., sekmadienį, 12:15** val. p. p. Pasaulio lietuvių centre didžiojoje salėje planuojama surengti pietus tėvo Antano Saulaičio, SJ įstojimo į Jėzuitų draugiją 50-mečio proga. Informacija dėl vietų užsakymo bus paskelbta misijos žiniaraštyje.

■ **Amerikos lietuvių Tautinė sąjunga po** šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje sekmadienį, rugpjūčio 21 d., kviečia į gegužinę Ateitininkų ažuolyne (1380 Castlewood Dr., Lemont, IL). Pradžia 12 val. p. p. Jūsų lauks skanus maistas, gera muzika, puiki nuotaika.

■ **Franz Lehar operetės „Grafas Liuksemburgas“** premjera įvyks š. m. rugpjū-

čio 28 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Morton High School Auditorium (2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL 60804). Maloniai kviečiame visus į 55-tąjį jubiliejinį Operos sezoną! Tel. pasiteiravimui 630-833-1893 (prašome palikti žinutę).

■ **Šiluvos atlidai Švč. Mergelės Marijos** Gimimo parapijoje (Marquette Park) prasidės rugsėjo 4 d. ir tęsis iki rugsėjo 11 d. Savaitės dienomis šv. Mišios bus aukojamos 10 val. r. Sekmadienį, rugsėjo 11 d., visus kviečiame į Šiluvos atlidų uždarymą ir procesiją.

ISŠ ARTI IR TOLI...

■ **97-osios Pennsylvania Lietuvių dienos** „Angliakasių Lietuva“ vyks rugpjūčio 13–14 dienomis Schuylkill Mall, Frackville, PA. Rengėjai – Lietuvos Vyčių 144 kuopa. Dalyvaus akordeonistų ansamblis, vadovaujamas Lynne Cox, šokių ansamblis „Žilvinas“ ir jaunimo tautinių šokių grupė „Gintaras“, grupė „Kolorado vabalai“ (vadovas Romas Zableckas). Vaikai pamatys Onos Pučkoriūtės-Zalenskas lėlių teatro spektakliukus, rugpjūčio 13 d. veiks rankdarbių paroda. Daugiau informacijos suteiks Larry Domalakes tel. 570-874-4092 arba Marion Wydra tel. 570-339-5565.

■ **Š. m. rugpjūčio 13 d., šeštadienį, 1** val. p. p. Beverly Shores lietuvių klubas ruošia tradicinę metinę gegužinę. Jūsų laukia skanus maistas, lietuviškas alus, gera muzika, šokiai, loterija ir puikus oras. Gegužinė vyks Beverly Shores „Lituanica“ parke (E. Ripplewater Ave.).

■ **Kviečiame visus** rugpjūčio 14–21 dienomis atvykti į Neringos stovykloje (47 Neringa Rd., Brattleboro, VT 05301) vykšiančias „Meno8Dienas“. Daugiau informacijos suteiks stovyklos rengėjos – Danguolė Kuolienė (danguole@kuolas.com arba tel. 781-383-6081), Janė Venckutė Žirlienė (jane.mentorco@gmail.com), Reda Limantienė (redavl@msn.com) ir Liuda Žiaugrienė (liuda@broad.mit.edu).

Spalio 30 d., sekmadienį, „Royalty West Banquet“

(8675 S. Archer Ave., Willow Springs, IL 60480)

vyks „Draugo“ pokylis

Pradžia 1 val. p. p.

Daugiau informacijos suteiks „Draugo“ administracija tel. 773-585-9500.

Vasaros palydose dalyvaus šokių kolektyvas „Laumė“.

Čikagos apylinkės šiauriečių bendruomenė ir restoranas „Kunigaikščių užėiga“ šauniasias vasaros palydas visoje Čikagoje ruošia rugpjūčio 20 d., šeštadienį, nuo 1 val. p. p. iki 11 val. v. Vokiečių kultūros centre (259 W. Grand Ave., Lake Villa, IL 60046). Šventės vedėjai – Aušra ir Hansas. Programoje dalyvaus Vytautas Jurevičius ir grupė „Saxakordas“, Gedimino lituanistinės mokyklos talentai, Vytautas Rutkauskas ir grupė, pop choras „Tu ir Aš“ (vadovė Loreta Karsokienė) dainų ir šokių teatrą „Pasaka“, šokių grupė „Laumė“.

Norinčius prekiauti šventėje, pareklamuoti savo verslą prašome kreiptis tel. 847-668-1731 arba el. paštu remyguseima@hotmail.com (Beata Ivanauskienė) arba tel. 847-855-5294 (Algis B.).

JAV LB Waukegan-Lake County apylinkės valdyba

Visi, kas nors kartą stovyklavo Dainavoje, iš karto atspės, kur daryta ši nuotrauka. Taip taip čia – Manchester, MI miestelis, kur Dainavos stovyklos poilsiautojai atvažiuoja pasivaikščioti, pasigrožėti senoviniu malūnu, paskanauti gardžių ledų.

Dainos Čyvienės nuotr.

Shrine of Christ's Passion.

ALRK Moterų sąjungos kuopa Nr. 3 rugpjūčio 20 d., šeštadienį, rengia šventąją kelionę į Shrine of Christ's Passion (10630 Wicker Ave., Saint John, IN). Išvykstame autobusu nuo Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčios (Marquette Park) 10 val. r. Grįšime 5 val. p. p.

Visus norinčius dalyvauti kelionėje prašoma kreiptis į Angelę Leščinskienę (tel. 773-582-7452 arba į Kastutę Venckutę (tel. 708-422-6214).

„DRAUGO“ KNYGYNĖLIS

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

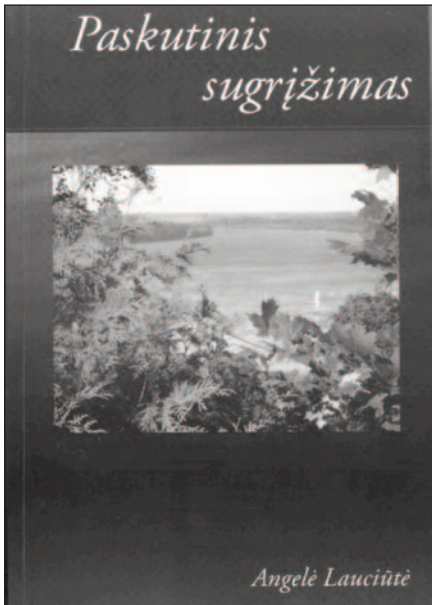
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

„Paskutinis sugrįžimas“

Ne visi mėgsta skaityti poeziją, tačiau mėgstantiems ją siūlome 2009 metais išleistą Angelės Lauciūtės poezijos rinkinį „Paskutinis sugrįžimas“. Knygoje – apie 200 eilėraščių, sukurtų 1958–2009 metais, atspindinčių autorės gyvenimo kelius bei takelius. Autorės nuolat kartojamą gimtosios šalies ilgėsį gali suprasti kiekvienas užsienio lietuvis. Savo eiles ji skiria savo gimtajam miestui Joniškuiui bei buvusiems Antano Jonyno aklųjų ir silpnaregių mokyklos-internato pedagogams – buvusiems sovietmečio kolegoms 1975–1985 metais.

Apie norą rašyti, išsikalbėti, išlieti širdį poetė sako: „Ar smelkiasi į širdį/ Neramios, tamsios mintys,/ Ar tyro tyro džiaugsmo/ Tau siela kupina./ Kai su draugu norėtum/ Net ašara dalintis/ Bet jeigu neturi jo,/ Tai prakalba daina.“

Leidinių galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 6 dol. Knygą galima įsigyti paštu, pridėdant 9,75 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Per-

siunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą – 2.5 dol. mokestis. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė L. A.